

ΘΕΜΑΤΑ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1 ΘΕΜΑ

**ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΑΚΗ ΔΟΜΗ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ
ΕΝΙΑΙΟ**

2012

1. Να διατυπώσετε:

α. την Απαγορευτική Αρχή του Pauli.

2. τομέας p του περιοδικού πίνακα περιλαμβάνει:

α. 2 ομάδες   β. 4 ομάδες   γ. 6 ομάδες   δ. 10 ομάδες

3. Η ένωση $\text{CH}_3\text{-C}\equiv\text{C-CH=CH-CH}_3$ έχει:

α. 9σ και 4π δεσμούς   β. 5σ και 2π δεσμούς   γ. 13σ και 3π δεσμούς   δ. 11σ και 5π δεσμούς

2011

4. Το στοιχείο που περιέχει στη θεμελιώδη κατάσταση τρία ηλεκτρόνια στην 2p υποστιβάδα έχει ατομικό αριθμό:

α. 5   β. 7   γ. 9   δ. 15

5. Ο δεσμός μεταξύ του 2^{ου} και του 3^{ου} ατόμου άνθρακα στην ένωση $\text{HC}\equiv\text{C-CH=CH}_2$ δημιουργείται με επικάλυψη υβριδικών τροχιακών:

α. $\text{sp}^3\text{-sp}^3$ β. sp-sp^2 γ. $\text{sp}^2\text{-sp}^3$ δ. $\text{sp}^3\text{-sp}$

6. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

α. Οι τομείς s και p του περιοδικού πίνακα περιέχουν 2 και 6 ομάδες αντίστοιχα.

β. Ο αριθμός τροχιακών σε μία υποστιβάδα, με αζιμουθιακό κβαντικό αριθμό ℓ , δίνεται από τον τύπο: $2\ell+1$.

2010

7. Η ηλεκτρονιακή δομή, στη θεμελιώδη κατάσταση, της εξωτερικής στιβάδας του ${}^7\text{N}$ είναι:

α. $\begin{array}{c} 2s \\ \uparrow\downarrow \end{array}$ $\begin{array}{c} 2p_x \ 2p_y \ 2p_z \\ \uparrow \ \uparrow \ \downarrow \end{array}$ β. $\begin{array}{c} 2s \\ \uparrow\downarrow \end{array}$ $\begin{array}{c} 2p_x \ 2p_y \ 2p_z \\ \uparrow \ \uparrow \ \uparrow \end{array}$ γ. $\begin{array}{c} 2s \\ \uparrow\downarrow \end{array}$ $\begin{array}{c} 2p_x \ 2p_y \ 2p_z \\ \uparrow \ \downarrow \ \uparrow \end{array}$ δ. $\begin{array}{c} 2s \\ \uparrow\downarrow \end{array}$ $\begin{array}{c} 2p_x \ 2p_y \ 2p_z \\ \uparrow\downarrow \ \uparrow \ \square \end{array}$

8. Ο σχηματισμός του διπλού δεσμού μεταξύ δύο ατόμων άνθρακα δημιουργείται με επικάλυψη:

α. $\text{sp}^2\text{-sp}^2$ και p-p τροχιακών.

β. $\text{sp}^2\text{-sp}^3$ και p-p τροχιακών.

γ. sp-sp και p-p τροχιακών.

δ. $\text{sp}^3\text{-sp}^3$ και p-p τροχιακών.

9. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

α. Τα s τροχιακά έχουν σφαιρική συμμετρία.

2009

10. Το ατομικό τροχιακό, στο οποίο βρίσκεται το ηλεκτρόνιο ενός ατόμου υδρογόνου, καθορίζεται από τους κβαντικούς αριθμούς:

α. n και ℓ

β. ℓ και m_ℓ

γ. n, ℓ και m_ℓ

δ. n, ℓ , m_ℓ και m_s

11. Δίνεται η ένωση $\overset{1}{\text{C}}\text{H}\equiv\overset{2}{\text{C}}-\overset{3}{\text{C}}\text{H}=\overset{4}{\text{C}}\text{H}-\overset{5}{\text{C}}\text{H}_3$. Ο δεσμός μεταξύ των ατόμων C² και C³ προκύπτει με επικάλυψη:

α. ενός sp και ενός sp^3 τροχιακού

β. ενός sp και ενός sp^2 τροχιακού

γ. ενός sp^3 και ενός sp^2 τροχιακού

δ. ενός sp και ενός sp τροχιακού

12. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

δ. Η τιμή της ενέργειας πρώτου ιοντισμού αυξάνεται από πάνω προς τα κάτω σε μια ομάδα του περιοδικού πίνακα.

ε. Ο αζιμουθιακός κβαντικός αριθμός l καθορίζει το σχήμα του τροχιακού.

2008

13. Το ηλεκτρόνιο της εξωτερικής στιβάδας του Na ($Z=11$) μπορεί να έχει την εξής τετράδα κβαντικών αριθμών στη θεμελιώδη κατάσταση:

- α. $(3, -1, 0, +\frac{1}{2})$.   β. $(3, 0, 0, +\frac{1}{2})$.   γ. $(3, 1, 1, +\frac{1}{2})$.   δ. $(3, 1, -1, +\frac{1}{2})$.

14. Στο μόριο του $\text{CH}\equiv\text{C}-\text{CH}=\text{CH}_2$ υπάρχουν:

- α. 6σ και 2π δεσμοί.   β. 6σ και 3π δεσμοί.   γ. 7σ και 2π δεσμοί.   δ. 7σ και 3π δεσμοί.

15. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

β. Ο σ δεσμός είναι ισχυρότερος του π δεσμού, διότι στην περίπτωση του σ δεσμού επιτυγχάνεται μεγαλύτερη επικάλυψη τροχιακών από την περίπτωση του π δεσμού.

δ. Η δεύτερη ενέργεια ιοντισμού ενός ατόμου έχει μεγαλύτερη τιμή από την πρώτη ενέργεια ιοντισμού του ίδιου ατόμου.

2007

16. Πόσα ηλεκτρόνια στη θεμελιώδη κατάσταση του στοιχείου ${}_{18}\text{Ar}$ έχουν μαγνητικό κβαντικό αριθμό $m_l = -1$;

- α. 6.   β. 8.   γ. 4.   δ. 2.

17. Η ηλεκτρονιακή δομή του ${}_{25}\text{Mn}^{2+}$ στη θεμελιώδη κατάσταση είναι

- α. $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^5$.   β. $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^3 4s^2$.
 γ. $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^4 4s^1$.   δ. $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^5 3d^4 4s^2$.

18. Ποια από τις παρακάτω ενώσεις έχει τους περισσότερους σ δεσμούς;

- α. $\text{CH}_2=\text{CH}-\text{CH}=\text{CH}_2$.   β. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_3$.   γ. $\text{CH}_3\text{CH}=\text{CH}_2$.   δ. $\text{CH}\equiv\text{C}-\text{CH}_3$.

19. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

α. Σύμφωνα με την κβαντομηχανική, τα ηλεκτρόνια κινούνται σε κυκλικές τροχιές γύρω από τον πυρήνα του ατόμου.

γ. Στο μόριο του αιθυλενίου, τα δύο άτομα C συνδέονται μεταξύ τους με ένα σ δεσμό του τύπου sp^2-sp^2 και ένα π δεσμό.

2006

20. Ο αριθμός των τροχιακών σε μια f υποστιβάδα είναι

- α. 1.   β. 3.   γ. 5.   δ. 7.

21. Στη θεμελιώδη κατάσταση όλα τα ηλεκτρόνια σθένους ενός στοιχείου ανήκουν στην 3s υποστιβάδα. Το στοιχείο αυτό μπορεί να έχει ατομικό αριθμό

- α. 8.   β. 10.   γ. 12.   δ. 13.

22. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

β. Ο αριθμός των ηλεκτρονίων της εξωτερικής στιβάδας ενός στοιχείου καθορίζει τον αριθμό της περιόδου, στην οποία ανήκει το στοιχείο.

γ. Τα μέταλλα έχουν σχετικά υψηλές τιμές ενέργειας ιοντισμού.

δ. Οι π δεσμοί είναι ασθενέστεροι των σ δεσμών.

2005

23. Ο μέγιστος αριθμός των ηλεκτρονίων που είναι δυνατόν να υπάρχουν σε ένα τροχιακό, είναι:

- α. 2.   β. 14.   γ. 10.   δ. 6.

24. Ποια από τις παρακάτω ηλεκτρονιακές δομές αποδίδει τη δομή ατόμου στοιχείου του τομέα s στη θεμελιώδη κατάσταση;

α. $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^2$.

β. $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 4s^1$.

γ. $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^6 4s^2$.

δ. $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 4s^3$.

25. Στο μόριο του $\text{CH}_2=\text{CH}-\text{CH}=\text{CH}_2$ υπάρχουν:

α. 8σ και 3π δεσμοί.

β. 9σ και 2π δεσμοί.

γ. 10σ και 1π δεσμοί.

δ. 8σ και 2π δεσμοί.

26. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

α. Ο κβαντικός αριθμός του spin δεν συμμετέχει στη διαμόρφωση της τιμής της ενέργειας του ηλεκτρονίου, ούτε στον καθορισμό του τροχιακού.

β. Κατά την επικάλυψη p-p ατομικών τροχιακών προκύπτουν πάντοτε π δεσμοί.

γ. Κατά τον υβριδισμό ενός s και ενός p ατομικού τροχιακού προκύπτουν δύο sp υβριδικά τροχιακά.

ε. Το τροχιακό 1s και το τροχιακό 2s έχουν ίδιο σχήμα και ίδια ενέργεια.

2004

27. Τι είδους τροχιακό περιγράφεται από τους κβαντικούς αριθμούς $n = 3$ και $\ell = 2$;

α. 3d

β. 3f

γ. 3p

δ. 3s

28. Ποια από τις παρακάτω ηλεκτρονιακές δομές αντιστοιχεί σε διεγερμένη κατάσταση του ατόμου του φθορίου (9F);

α. $1s^2 2s^2 2p^6$

β. $1s^2 2s^2 2p^5$

γ. $1s^2 2s^1 2p^6$

δ. $1s^1 2s^1 2p^7$

29. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

α. Ο μαγνητικός κβαντικός αριθμός m_ℓ καθορίζει το μέγεθος του ηλεκτρονιακού νέφους.

β. Στο $\text{HC}\equiv\text{CH}$ τα δύο άτομα του άνθρακα συνδέονται μεταξύ τους με ένα σ και δύο π δεσμούς.

ε. Στοιχείο που βρίσκεται στη θεμελιώδη κατάσταση και έχει ηλεκτρονιακή δομή $1s^2 2s^2 2p^3$, ανήκει στην ομάδα 13 (IIIA) του Περιοδικού Πίνακα.

2003

30. Στο ιόν ${}_{26}\text{Fe}^{2+}$ ο αριθμός των ηλεκτρονίων στην υποστιβάδα 3d και στη θεμελιώδη κατάσταση είναι:

α. 2

β. 5

γ. 3

δ. 6

31. Ποια από τις παρακάτω τετράδες κβαντικών αριθμών (n, ℓ, m_ℓ, m_s) **δεν** είναι επιτρεπτή για ένα ηλεκτρόνιο σε ένα άτομο ;

α. (4, 2, 2, + 1/2)

β. (4, 1, 0, -1/2)

γ. (4, 2, 3, +1/2)

δ. (4, 3, 2, -1/2)

32. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

γ. Ο κβαντικός αριθμός του spin (m_s) συμμετέχει στη διαμόρφωση της τιμής της ενέργειας του ηλεκτρονίου.

δ. Για το άτομο του οξυγόνου (${}_8\text{O}$), στη θεμελιώδη κατάσταση, η κατανομή των ηλεκτρονίων είναι: $1s^2 2s^2 2p_x^2 2p_y^2$.

ε. Στοιχεία μετάπτωσης είναι τα στοιχεία που καταλαμβάνουν τον τομέα d του περιοδικού πίνακα.

2002

33. Η μάζα του πρωτονίου (m_p) είναι 1836 φορές μεγαλύτερη από τη μάζα του ηλεκτρονίου (m_e). Αν τα δύο αυτά σωματίδια κινούνται με την ίδια ταχύτητα, ποια είναι η σχέση των αντιστοίχων μηκών κύματος λ_p και λ_e , σύμφωνα με την κυματική θεωρία της ύλης του de Broglie;

α. $\lambda_e = 1836\lambda_p$

β. $\lambda_e = \frac{\lambda_p}{1836}$

γ. $\lambda_e = \lambda_p$

δ. $\lambda_e = \frac{1836}{\lambda_p}$

2010

44. Τα στοιχεία μετάπτωσης ανήκουν στον τομέα του Περιοδικού Πίνακα:

α. s   β. p   γ. d   δ. f

45. Ο δεσμός μεταξύ C και H στο αιθίνιο δημιουργείται με επικάλυψη:

α. sp-s ατομικών τροχιακών.   β. sp-sp ατομικών τροχιακών.
 γ. sp²-s ατομικών τροχιακών.   δ. sp³-s ατομικών τροχιακών.

46. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

α. Η ηλεκτρονιακή δομή του ¹⁵P στη θεμελιώδη κατάσταση είναι: 1s²2s²2p⁶3s²3p³

2009

47. Ένα ηλεκτρόνιο που ανήκει σε τροχιακό της **3p** υποστιβάδας είναι δυνατόν να έχει την εξής τετράδα κβαντικών αριθμών:

α. (3, 0, 0, +1/2)   β. (3, 2, -1, -1/2)   γ. (3, 3, -1, +1/2)   δ. (3, 1, 1, +1/2)

48. Δεσμός σ που προκύπτει με επικάλυψη **sp-sp** υβριδικών τροχιακών υπάρχει στην ένωση:

α. CH₂=CH₂   β. CH≡CH   γ. CH₂=CHCl   δ. CH₃-CH₃

49. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

α. Κατά μήκος μιας περιόδου η ατομική ακτίνα αυξάνεται από τα αριστερά προς τα δεξιά.

ε. Η δεύτερη ενέργεια ιοντισμού είναι μεγαλύτερη από την πρώτη.

2008

50. Η υποστιβάδα 3d αποτελείται από:

α. ένα ατομικό τροχιακό.
 β. τρία ατομικά τροχιακά.
 γ. πέντε ατομικά τροχιακά.
 δ. ένα έως πέντε ατομικά τροχιακά, ανάλογα με τον αριθμό των ηλεκτρονίων που περιέχει.

51. Στην ένωση HC≡N (Ατομικοί αριθμοί C:6, H:1, N:7) υπάρχουν:

α. 2 ζεύγη δεσμικών και 3 ζεύγη μη δεσμικών ηλεκτρονίων.
 β. 3 ζεύγη δεσμικών και 2 ζεύγη μη δεσμικών ηλεκτρονίων.
 γ. 4 ζεύγη δεσμικών και 1 ζεύγος μη δεσμικών ηλεκτρονίων.
 δ. 2 ζεύγη δεσμικών και 1 ζεύγος μη δεσμικών ηλεκτρονίων.

52. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

α. Στο μόριο του αιθινίου υπάρχει ένας δεσμός π, ενώ στο μόριο του πολυαιθινίου υπάρχουν μόνο δεσμοί σ.

β. Κατά τις αντιδράσεις προσθήκης σε διπλό δεσμό άνθρακα-άνθρακα, ο υβριδισμός των ατόμων C του διπλού δεσμού μεταβάλλεται από sp² σε sp³.

δ. Ένα χημικό στοιχείο ανήκει στον τομέα s, όταν είναι συμπληρωμένες όλες οι s υποστιβάδες του.

ε. Σε κάθε τιμή του μαγνητικού κβαντικού αριθμού (m_l) αντιστοιχούν δύο τροχιακά.

2007

53. Ποιο από τα παρακάτω ατομικά τροχιακά ενός πολυηλεκτρονιακού ατόμου στη θεμελιώδη κατάσταση έχει τη μεγαλύτερη ενέργεια; (οι αριθμοί στην παρένθεση αντιστοιχούν στους τρεις πρώτους κβαντικούς αριθμούς).

α. (3, 1, 0)   β. (3, 2, 0)   γ. (3, 0, 1)   δ. (4, 0, 0)

54. Στο μόριο του αιθυλενίου (CH₂=CH₂) ο π δεσμός προκύπτει με επικάλυψη των τροχιακών

α. sp^2-s

β. sp^2-px

γ. p_z-p_z

δ. sp^2-sp^2

55. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

α. Η ηλεκτρονιακή δομή της εξωτερικής στιβάδας όλων των ευγενών αερίων είναι ns^2np^6 .

ε. Τα υβριδικά τροχιακά έχουν την ίδια ενέργεια, μορφή και προσανατολισμό με τα ατομικά τροχιακά από τα οποία προκύπτουν.

2006

56. Η ηλεκτρονιακή δομή του ατόμου στοιχείου Σ σε θεμελιώδη κατάσταση είναι:

$1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^{10} 4s^2 4p^6 5s^2$. Το στοιχείο Σ ανήκει στη:

α. 2^η ομάδα, 5^η περίοδο και p τομέα.

β. 5^η ομάδα, 2^η περίοδο και s τομέα.

γ. 2^η ομάδα, 5^η περίοδο και s τομέα.

δ. 5^η ομάδα, 2^η περίοδο και d τομέα.

57. Στη θεμελιώδη κατάσταση το μοναδικό ηλεκτρόνιο του ατόμου του υδρογόνου βρίσκεται στην υποστιβάδα 1s, διότι:

α. το άτομο του υδρογόνου διαθέτει μόνο s ατομικά τροχιακά.

β. το άτομο του υδρογόνου έχει σφαιρικό σχήμα.

γ. η υποστιβάδα 1s χαρακτηρίζεται από την ελάχιστη ενέργεια.

δ. τα p τροχιακά του ατόμου του υδρογόνου είναι κατειλημμένα.

58. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

β. Στο μόριο του αιθυλενίου κάθε άτομο άνθρακα έχει τρία sp^2 υβριδικά τροχιακά.

ε. Τα τροχιακά με τον ίδιο κύριο κβαντικό αριθμό n συγκροτούν μια υποστιβάδα.

στ. Η ηλεκτρονιακή δόμηση των πολυηλεκτρονιακών ατόμων στη θεμελιώδη κατάσταση γίνεται μόνο με βάση την απαγορευτική αρχή του Pauli.

2005

59. Ο αριθμός των τροχιακών σε μια f υποστιβάδα είναι:

α. 6

β. 5

γ. 7

δ. 14

60. Οι αριθμοί της **Στήλης I** αποτελούν τετράδα τιμών των κβαντικών αριθμών ενός ηλεκτρονίου. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της **Στήλης II** και δίπλα σε κάθε αριθμό το γράμμα της **Στήλης I**, το οποίο αντιστοιχεί στη σωστή τιμή του κάθε κβαντικού αριθμού.

Στήλη I	Στήλη II
α. -1	1. l
β. +1/2	2. m_l
γ. 1	3. n
δ. 2	4. m_s

2004

61. Σε ποια από τις παρακάτω ηλεκτρονιακές δομές παραβιάζονται η αρχή του Pauli και ο κανόνας του Hund;

3s 3p
α. $(\uparrow\uparrow) (\uparrow) (\uparrow) (\uparrow)$

3s 3p
β. $(\uparrow\downarrow) (\uparrow) (\uparrow) (\uparrow)$

3s 3p
γ. $(\uparrow\downarrow) (\uparrow) (\uparrow) (\downarrow)$

3s 3p
δ. $(\uparrow\uparrow) (\uparrow) (\uparrow) (\downarrow)$

62. Ο δεσμός π (πι) προκύπτει με επικάλυψη τροχιακών τύπου:

α. s - s

β. $sp^3 - p$

γ. p - p

δ. $sp^2 - s$

63. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

α. Η ενέργεια του πρώτου ιοντισμού έχει μεγαλύτερη τιμή από την τιμή της ενέργειας του δεύτερου ιοντισμού.

2003

64. Σε ένα άτομο, ο μέγιστος αριθμός ηλεκτρονίων που χαρακτηρίζονται από τους κβαντικούς αριθμούς $n = 2$ και $m_l = -1$ είναι

- α. 1   β. 2   γ. 4   δ. 6

65. Στο μόριο του $\text{CH}_2=\text{CH}-\text{Cl}$, ο δεσμός σίγμα (σ) μεταξύ των ατόμων του άνθρακα προκύπτει με επικάλυψη υβριδικών τροχιακών

- α. $sp^3 - sp^3$ β. $sp - sp$ γ. $sp^2 - sp$ δ. $sp^2 - sp^2$

ΕΣΠΕΡΙΝΟ

2012

66. Να διατυπώσετε:

- α. την Απαγορευτική Αρχή του Pauli.

2010

67. Ένα ηλεκτρόνιο που ανήκει σε τροχιακό της 2p υποστιβάδας είναι δυνατόν να έχει την εξής τετράδα κβαντικών αριθμών (n, l, m_l, m_s)

- α. (2,1,-1, + 1/2).   β. (2,2,1, + 1/2).   γ. (2,0,0, - 1/2).   δ. (3,1,1, + 1/2).

68. Δεσμός σ που προκύπτει με επικάλυψη sp^2-sp^2 υβριδικών τροχιακών υπάρχει στην ένωση

- α. CH_3-CH_3 .   β. $\text{CH}_2=\text{CH}_2$.   γ. $\text{CH}\equiv\text{CH}$ δ. CH_4 .

69. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

- α. Η ατομική ακτίνα ελαττώνεται από αριστερά προς τα δεξιά κατά μήκος μιας περιόδου του περιοδικού πίνακα.

2009

70. Από τις παρακάτω τετράδες κβαντικών αριθμών (n, l, m_l, m_s) δεν είναι δυνατή η

- α. (5,0,0,- 1/2).   β. (3,2,3,+ 1/2).   γ. (2,1,0,+ 1/2).   δ. (3,1, -1, 1/2).

71. Στο μόριο του $\text{CH}_2=\text{CH}-\text{CH}_2\text{Br}$ υπάρχουν

- α. 9σ δεσμοί.   β. 5σ και 4π δεσμοί.   γ. 7σ και 2π δεσμοί.   δ. 8σ και 1π δεσμοί.

72. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

- α. Σε μια περίοδο του περιοδικού πίνακα η ενέργεια πρώτου ιοντισμού ($E_{i,1}$) μειώνεται με την αύξηση του ατομικού αριθμού δηλαδή από αριστερά προς τα δεξιά.

2008

73. Τα ατομικά τροχιακά 2s και 3s διαφέρουν

- α. κατά το σχήμα.   β. κατά το μέγεθος.
γ. κατά τον προσανατολισμό στον χώρο.   δ. σε όλα τα παραπάνω.

74. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

- α. Ατομικά τροχιακά που έχουν τους ίδιους κβαντικούς αριθμούς n και l ανήκουν στην ίδια υποστιβάδα ή υποφλοιό.
γ. Στο μόριο του προπινίου $\text{CH}\equiv\text{C}-\text{CH}_3$ υπάρχει ένας π δεσμός.

2007

75. Ο δευτερεύων κβαντικός αριθμός (l) καθορίζει

α. τον προσανατολισμό του ηλεκτρονιακού νέφους.
 γ. το σχήμα του ηλεκτρονιακού νέφους.

β. την ιδιοπεριστροφή του ηλεκτρονίου.
 δ. το μέγεθος του ηλεκτρονιακού νέφους.

76. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**.

α. Σε μια ομάδα του περιοδικού πίνακα η ατομική ακτίνα αυξάνεται καθώς προχωρούμε από πάνω προς τα κάτω.

β. Σε ένα ελεύθερο άτομο, η ενέργεια δεύτερου ιοντισμού του (E_{i2}) έχει μικρότερη τιμή από εκείνη του πρώτου ιοντισμού του (E_{i1}), δηλαδή ισχύει $E_{i2} < E_{i1}$.

2006

77. «Είναι αδύνατο να υπάρχουν στο ίδιο άτομο δύο ηλεκτρόνια με ίδια τετράδα κβαντικών αριθμών (n, ℓ, m_ℓ, m_s)». Η αρχή αυτή διατυπώθηκε από τον

α. Planck.

β. Pauli.

γ. De Broglie.

δ. Hund.

78. Στο μόριο του $\text{CH}_3\text{C}\equiv\text{CH}$ υπάρχουν

α. 2σ και 2π δεσμοί.

β. 7σ και 1π δεσμοί.

γ. 5σ και 2π δεσμοί.

δ. 6σ και 2π δεσμοί.

79. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**.

α. Στον περιοδικό πίνακα η ενέργεια πρώτου ιοντισμού αυξάνεται από αριστερά προς τα δεξιά και από κάτω προς τα πάνω.

80. Να αντιστοιχίσετε την κάθε υποστιβάδα της **Στήλης I** με το σωστό ζεύγος τιμών των κβαντικών αριθμών (n, ℓ) της **Στήλης II**, γράφοντας στο τετράδιό σας τον αριθμό της **Στήλης I** και δίπλα το αντίστοιχο γράμμα της **Στήλης II** (δύο ζεύγη της **Στήλης II** περισσεύουν).

Στήλη I (υποστιβάδα)	Στήλη II (n, ℓ)
1. 2p	α. (3, 2)
2. 3s	β. (4, 0)
3. 3d	γ. (3, 0)
4. 4s	δ. (2, 0)
5. 4d	ε. (2, 1)
	στ. (4, 1)
	ζ. (4, 2)

2005

81. Για κύριο κβαντικό αριθμό $n = 3$, ο δευτερεύων ή αζιμουθιακός κβαντικός αριθμός ℓ μπορεί να πάρει τις τιμές

α. 0, 1, 2, 3.

β. 0, 1, 2.

γ. 1, 2.

δ. 1, 2, 3.

82. Η ηλεκτρονιακή δομή που αναφέρεται στη θεμελιώδη κατάσταση του ατόμου του ${}_5\text{B}$ είναι η

	<u>1s</u>	<u>2s</u>		<u>2p</u>	
α.	(↑↓)	(↑↓)	(↑)	( )	( )
β.	(↑↓)	(↑↑)	(↑)	( )	( )
γ.	(↑↓)	( )	(↑↓)	(↑)	( )
δ.	(↑↓)	(↑)	(↑)	(↑)	( )

83. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**.

α. Κατά μήκος μιας περιόδου του περιοδικού πίνακα η ατομική ακτίνα ελαττώνεται από τα αριστερά προς τα δεξιά.

2004

84. Τα ατομικά τροχιακά $2s$ και $2p_x$ του $7N$

α. έχουν το ίδιο σχήμα.

γ. έχουν τον ίδιο προσανατολισμό στο χώρο.

β. έχουν την ίδια ενέργεια.

δ. διαφέρουν σε όλα τα παραπάνω.

85. Στο μόριο του $CH_2 = CH_2$ τα δύο άτομα του C συνδέονται μεταξύ τους με

α. δύο δεσμούς σ του τύπου $sp - s$.

β. δύο δεσμούς σ του τύπου $sp^2 - sp^2$.

γ. ένα δεσμό σ τύπου $sp^2 - sp^2$ και ένα π δεσμό που προκύπτει με επικάλυψη $p_z - p_z$.

δ. ένα δεσμό σ τύπου $sp - s$ και ένα δεσμό π που προκύπτει με επικάλυψη $p_z - p_z$.

86. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

β. Από τα στοιχεία ${}_{17}Cl$ και ${}_{35}Br$ που ανήκουν στην ίδια ομάδα του περιοδικού πίνακα, το ${}_{17}Cl$ έχει τη μικρότερη ατομική ακτίνα.

87. Να αντιστοιχίσετε καθένα από τα στοιχεία της **Στήλης I** με τον αριθμό των ηλεκτρονίων της εξωτερικής τους στιβάδας που αναγράφεται στη **Στήλη II**, γράφοντας στο τετράδιό σας τον αριθμό της **Στήλης I** και δίπλα το αντίστοιχο γράμμα της **Στήλης II**. (Δύο από τους αριθμούς της **Στήλης II** περισσεύουν).

Στήλη I	Στήλη II
1. ${}_{7}N$	α. 6
2. ${}_{3}Li$	β. 1
3. ${}_{8}O$	γ. 8
4. ${}_{10}Ne$	δ. 2
	ε. 3
	στ. 5

2003

88. Το στοιχείο ${}_{19}K$ έχει στη θεμελιώδη κατάσταση την ηλεκτρονιακή δομή $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 4s^1$ και ανήκει

α. στην τέταρτη περίοδο, στην πρώτη ομάδα και στον τομέα s του περιοδικού πίνακα.

β. στην τέταρτη περίοδο, στην πρώτη ομάδα και στον τομέα d του περιοδικού πίνακα.

γ. στην πρώτη περίοδο, στην τέταρτη ομάδα και στον τομέα s του περιοδικού πίνακα.

δ. στην πρώτη περίοδο, στην τέταρτη ομάδα και στον τομέα p του περιοδικού πίνακα.

89. Οι π δεσμοί προκύπτουν με

α. επικαλύψεις $s-s$ ατομικών τροχιακών.

β. επικαλύψεις $s-p$ ατομικών τροχιακών.

γ. επικαλύψεις $p-p$ ατομικών τροχιακών κατά τον άξονα που συνδέει τους πυρήνες των δύο ατόμων.

δ. πλευρικές επικαλύψεις $p-p$ ατομικών τροχιακών (των οποίων οι άξονες είναι παράλληλοι).

90. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

α. Υβριδισμός είναι ο γραμμικός συνδυασμός (πρόσθεση ή αφαίρεση) ατομικών τροχιακών προς δημιουργία νέων ισότιμων ατομικών τροχιακών (υβριδικών τροχιακών).

91. Να γράψετε στο τετράδιό σας τις υποστιβάδες της **Στήλης I** και δίπλα σε κάθε υποστιβάδα τον αντίστοιχο αριθμό ατομικών τροχιακών της **Στήλης II**.

Στήλη Ι (υποστιβάδες)	Στήλη ΙΙ (αριθμός ατομικών τροχιακών)
2s	3
4p	5
3d	7
5f	1
	4

2002

92. Ο μαγνητικός κβαντικός αριθμός (m_l) καθορίζει

- α. την ιδιοπεριστροφή του ηλεκτρονίου (spin).
 β. τον προσανατολισμό του ηλεκτρονιακού νέφους (τροχιακού) σε σχέση με τους άξονες x,y,z.
 γ. το μέγεθος του ηλεκτρονιακού νέφους (τροχιακού).
 δ. το σχήμα του ηλεκτρονιακού νέφους (τροχιακού).

93. Δεσμός σ που προκύπτει με επικάλυψη $sp^2 - sp^2$ υβριδικών τροχιακών υπάρχει στην ένωση

- α. CH_4 β. $CH_3 - CH_3$ γ. $CH_2 = CH_2$ δ. $CH \equiv CH$

2001

94. Για κύριο κβαντικό αριθμό $n = 2$, ο δευτερεύων ή αζιμουθιακός κβαντικός αριθμός l μπορεί να πάρει τις τιμές:

- α. 1 και 2   β. 0 και 1   γ. 0, 1 και 2   δ. 0 και 2

95. Η ηλεκτρονιακή δομή (διαμόρφωση) του φθορίου (ατομικός αριθμός = 9), σε θεμελιώδη κατάσταση, είναι:

- α. $1s^2 2s^2 2p^3 3s^2$ β. $1s^2 2s^2 2p^4 3s^1$ γ. $1s^2 2s^2 2p^5$ δ. καμιά από τις παραπάνω

96. Ποια από τις παρακάτω υποστιβάδες έχει τη χαμηλότερη ενέργεια;

- α. 2s   β. 3s   γ. 2p   δ. 1s

97. Το σύνολο των δεσμών που υπάρχουν στο μόριο του $CH \equiv CH$ είναι:

- α. 1σ, 4π   β. 3σ, 2π   γ. 2σ, 3π   δ. 2σ, 2π

2000

98. Ο δευτερεύων ή αζιμουθιακός κβαντικός αριθμός l

- α. είναι ενδεικτικός της άπωσης μεταξύ των ηλεκτρονίων και καθορίζει το σχήμα που έχει το αντίστοιχο τροχιακό
 β. περιγράφει την αυτοπεριστροφή του ηλεκτρονίου
 γ. καθορίζει την ακριβή ενέργεια του ατόμου
 δ. δείχνει το φορτίο του ατόμου

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ

2005

99. Από τις παρακάτω υποστιβάδες τη χαμηλότερη ενέργεια έχει η υποστιβάδα

- α. 3d.   β. 3p.   γ. 3s.   δ. 4s.

100. Στο μόριο της $CH_3CH_2CH_2CH=O$ υπάρχουν

- α. 10 σ και 3 π δεσμοί.   β. 9 σ και 4 π δεσμοί.   γ. 13 σ δεσμοί.   δ. 12 σ και 1 π δεσμοί.

101. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

- α.** Σύμφωνα με την απαγορευτική αρχή του Pauli είναι αδύνατο να υπάρχουν στο ίδιο άτομο δύο ηλεκτρόνια με ίδια τετράδα κβαντικών αριθμών.
β. Σε μια ομάδα του περιοδικού πίνακα η ατομική ακτίνα ελαττώνεται καθώς προχωρούμε από πάνω προς τα κάτω.

2003

102. Τα ατομικά τροχιακά 1s και 3s διαφέρουν

- α.** κατά το σχήμα. **β.** κατά το μέγεθος.
γ. κατά τον προσανατολισμό στο χώρο. **δ.** σε όλα τα παραπάνω.

103. Στο μόριο του αιθινίου $\text{H}-\text{C}\equiv\text{C}-\text{H}$ υπάρχουν

- α.** 2σ και 3π δεσμοί. **β.** 4σ και 1π δεσμοί. **γ.** 1σ και 4π δεσμοί. **δ.** 3σ και 2π δεσμοί.

ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ

2012

104. Το ${}_{18}\text{Ar}$ ανήκει στην ομάδα

- α.** 1 **β.** 13 **γ.** 16 **δ.** 18

105. Επικάλυψη τροχιακών sp^2-p υπάρχει στο μόριο

- α.** CH_3Cl **β.** $\text{CH}_2=\text{CH}_2$ **γ.** $\text{CH}_2=\text{CHCl}$ **δ.** $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{Cl}$

2011

106. Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι ορθή σύμφωνα με το κβαντομηχανικό μοντέλο του ατόμου;

- α.** τα ηλεκτρόνια περιστρέφονται γύρω από τον πυρήνα σε ορισμένες κυκλικές ή ελλειπτικές τροχιές.
β. προσδιορίζεται με ακρίβεια ταυτόχρονα τόσο η θέση όσο και η ταχύτητα του ηλεκτρονίου οποιαδήποτε χρονική στιγμή.
γ. προσδιορίζεται η πιθανότητα εύρεσης του ηλεκτρονίου σε ορισμένο χώρο.

2010

107. Ποιος είναι ο μέγιστος αριθμός ηλεκτρονίων που μπορεί να περιέχει η υποστιβάδα p;

- α.** 3 **β.** 6 **γ.** 10 **δ.** 14

108. Ποιο είναι το σύνολο των σ και π δεσμών που περιέχονται στην ένωση $\text{CH}\equiv\text{C}-\text{CH}_3$;

- α.** 2σ και 6π δεσμοί **β.** 4σ και 3π δεσμοί **γ.** 6σ και 2π δεσμοί **δ.** 7σ και 1π δεσμοί

2009

109. Τι καθορίζει ο μαγνητικός κβαντικός αριθμός;

- α.** Το σχήμα του τροχιακού. **β.** Τον προσανατολισμό των τροχιακών.
γ. Το μέγεθος του τροχιακού. **δ.** Την ιδιοπεριστροφή του ηλεκτρονίου.

110. Ποιο είναι το σύνολο των π δεσμών που υπάρχουν στο μόριο του $\text{CH}_2=\text{CH}-\text{C}\equiv\text{CH}$;

- α.** Δύο. **β.** Τρεις. **γ.** Τέσσερις. **δ.** Πέντε.

2008

111. Ποια από τις επόμενες τετράδες κβαντικών αριθμών (n, ℓ, m_ℓ , m_s) δεν είναι δυνατή;

- α.** (2, 1, 0, + 1/2) **β.** (3, 1, -1, - 1/2) **γ.** (2, 2, 0, + 1/2) **δ.** (3, 2, -2, - 1/2)

112. Ποια από τις παρακάτω ηλεκτρονιακές δομές ατόμων εκφράζει άτομο σε διεγερμένη κατάσταση;

- α.** $1s^2 2s^1$ **β.** $1s^2 2s^2 2p^6 3s^1$ **γ.** $1s^2 2s^2 2p^6$ **δ.** $1s^1 2s^2$

113. Το σύνολο των δεσμών που υπάρχουν στο μόριο του $\text{CH}_2=\text{C}=\text{CH}_2$ είναι:

α. 4σ και 4π   β. 2σ και 6π   γ. 6σ και 2π   δ. 5σ και 3π

2007

114. Ποια από τις παρακάτω τριάδες των κβαντικών αριθμών (n, ℓ, m_ℓ) αντιστοιχεί στο ατομικό τροχιακό $3p_x$; α. (3,1,1)   β. (3,0,0)   γ. (3,2,1)   δ. (4,1,1)

115. Ποιο από τα παρακάτω ιόντα έχει την ίδια ηλεκτρονιακή δομή με το ιόν ${}_{17}\text{Cl}^-$ στη θεμελιώδη κατάσταση;

α. ${}_{9}\text{F}^-$ β. ${}_{11}\text{Na}^+$ γ. ${}_{19}\text{K}^+$ δ. ${}_{20}\text{Ca}^+$

116. Η Στήλη I περιέχει τα σύμβολα ορισμένων στοιχείων και μια πληροφορία για την ομάδα ή τον τομέα του περιοδικού πίνακα που ανήκουν. Η Στήλη II περιλαμβάνει ορισμένες ηλεκτρονιακές δομές ατόμων στη θεμελιώδη κατάσταση. Να γράψετε στο τετράδιό σας τα γράμματα της Στήλης I και δίπλα από κάθε γράμμα έναν αριθμό της Στήλης II, ώστε να προκύπτει σωστή αντιστοίχιση. (Ένα δεδομένο της Στήλης II περισσεύει).

Στήλη I	Στήλη II
α. N (V_A ομάδα)	1. $[\text{Ar}]3d^64s^2$
β. Fe (στοιχείο μετάπτωσης)	2. $[\text{Ar}]3d^{10}4s^24p^5$
γ. Ca (αλκαλική γαία)	3. $1s^22s^1$
δ. Br (αλογόνο)	4. $[\text{Ne}]3s^23p^1$
ε. Li (αλκαλιμέταλλο)	5. $1s^22s^22p^3$
	6. $[\text{Ar}]4s^2$

2006

117. Το άτομο ενός στοιχείου έχει ηλεκτρονιακή δομή: $[\text{Ar}]3d^24s^2$. Ποιος είναι ο ατομικός αριθμός του στοιχείου αυτού;

α. 20   β. 21   γ. 22   δ. 23

118. Ποιο από τα παρακάτω ιόντα δεν έχει ηλεκτρονιακή δομή $1s^2$ στη θεμελιώδη κατάσταση;

α. ${}_{1}\text{H}^-$ β. ${}_{2}\text{He}^+$ γ. ${}_{3}\text{Li}^+$ δ. ${}_{4}\text{Be}^{2+}$

2005

119. Ποια από τις παρακάτω τριάδες των κβαντικών αριθμών (n, ℓ, m_ℓ) δεν αντιστοιχεί σε ατομικό τροχιακό;

α. (2, 1, 1)   β. (5, 2, -1)   γ. (3, 2, 1)   δ. (3, 1, 2)

120. Το σύνολο των στοιχείων που ανήκουν στις κύριες ομάδες του περιοδικού πίνακα βρίσκονται στους τομείς:

α. s   β. p   γ. s και p   δ. s, p και d

121. Σε ποια από τις παρακάτω ενώσεις τα άτομα του άνθρακα εμφανίζουν sp^2 υβριδισμό;

α. CH_3-CH_3 β. $\text{CH}_2=\text{CH}_2$ γ. $\text{HC}\equiv\text{CH}$ δ. CH_4

2004

122. Ποια από τις παρακάτω τετράδες κβαντικών αριθμών (n, ℓ, m_ℓ, m_s) αντιστοιχεί στο ηλεκτρόνιο σθένους του ατόμου ${}_{3}\text{Li}$ στη θεμελιώδη κατάσταση;

α. (2, 1, 0, $+\frac{1}{2}$)   β. (2, 0, 0, $+\frac{1}{2}$)   γ. (2, 1, 1, $+\frac{1}{2}$)   δ. (1, 0, 0, $-\frac{1}{2}$)

123. Σε ποια από τα παρακάτω άτομα ή ιόντα αντιστοιχεί η ηλεκτρονιακή δομή: $1s^22s^22p^6$;

α. ${}_{8}\text{O}$ β. ${}_{11}\text{Na}$ γ. ${}_{8}\text{O}^{2-}$ δ. ${}_{10}\text{Ne}^+$

124. Ποιο από τα παρακάτω τροχιακά δεν υπάρχει σε ένα άτομο;

- α. 5s   β. 3p   γ. 4f   δ. 2d

2003

125. Ποιος τύπος τροχιακού αντιστοιχεί στην τριάδα των κβαντικών αριθμών $n = 3$, $\ell = 0$ και $m_\ell = 0$;

- α. $3p_x$ β. $3p_y$ γ. 3s   δ. $3p_z$

126. Ποια από τις παρακάτω ηλεκτρονιακές δομές είναι σύμφωνη με την απαγορευτική αρχή του Pauli;

	1s	2s	2p
α.	(↑↓)	(↑↓)	(↑)(↑)(↑)
β.	(↑↓)	(↑↑)	(↑)( ) ( )
γ.	(↑↑)	(↑↓)	(↑↓)( ) ( )
δ.	(↑↓)	(↑↓)	(↑↓)(↑↓)(↑↓↑)

2002

127. Σε ένα πολυηλεκτρονιακό άτομο ο μέγιστος αριθμός ηλεκτρονίων με κβαντικούς αριθμούς $n = 2$ και $m_s = -\frac{1}{2}$ είναι :

- α. οκτώ   β. τέσσερα   γ. δύο   δ. ένα

128. Από τα επόμενα χημικά στοιχεία τη μικρότερη ατομική ακτίνα έχει το στοιχείο :

- α. ${}_6\text{C}$ β. ${}_8\text{O}$ γ. ${}_9\text{F}$ δ. ${}_{17}\text{Cl}$

129. Το άζωτο έχει ατομικό αριθμό $Z = 7$. Στο μόριο του αζώτου (N_2) σχηματίζονται :

- α. Ένας σ και δύο π δεσμοί   β. Τρεις σ δεσμοί   γ. Ένας π και δύο σ δεσμοί   δ. Τρεις π δεσμοί.

130. Να γράψετε το παρακάτω κείμενο στο τετράδιό σας σωστά συμπληρωμένο.

Στο μόριο του $\text{CH}_2=\text{CH}_2$ ανάμεσα στα άτομα του C και στα άτομα του H δημιουργούνται ..... σ δεσμοί του τύπου sp^2-s . Τα δύο άτομα του C συνδέονται μεταξύ τους με ένα ..... δεσμό του τύπου ..... και ένα ..... δεσμό του τύπου .....

ΟΕΦΕ

2012

131. Η ηλεκτρονική δομή του ${}_{24}\text{Cr}$, στην θεμελιώδη κατάσταση, είναι:

- α. $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^5 4s^1$ β. $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^4 4s^2$
 γ. $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 4s^2 3d^4$ δ. $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^6$

132. Στο φάσμα εκπομπής του ατόμου του υδρογόνου που προκύπτει από την μετάπτωση του ηλεκτρονίου από την στιβάδα M στην στιβάδα K, το μέγιστο πλήθος φασματικών γραμμών που μπορούν να καταγραφούν είναι:

- α. μία   β. δύο   γ. τρεις   δ. έξι

133. Στην ένωση $\text{CH}_2=\text{C}=\text{CH}_2$, μεταξύ δύο διαδοχικών ατόμων του άνθρακα υπάρχουν:

- α. δύο π (π) δεσμοί με επικάλυψη p τροχιακών
 β. ένας π (π) δεσμός με επικάλυψη p τροχιακών και ένας σίγμα (σ) του τύπου $sp^3 - sp^2$
 γ. ένας π (π) δεσμός με επικάλυψη p τροχιακών και ένας σίγμα (σ) του τύπου $sp^2 - sp^2$
 δ. ένας π (π) δεσμός με επικάλυψη p τροχιακών και ένας σίγμα (σ) του τύπου $sp - sp^2$.

134. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις ως σωστές ή λάθος.

- α. Η ενεργειακή ταξινόμηση των υποστιβάδων στο κατιόν ${}_{2}\text{He}^+$ είναι $1s < 2s = 2p < 3s = 3p = 3d$

2011

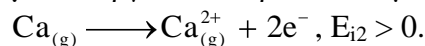
135. Για το ιόν ${}_{29}\text{Cu}^+$ ισχύει η ακόλουθη ηλεκτρονιακή δομή:

α. $[\text{Ar}]3\text{d}^9 4\text{s}^2$ β. $[\text{Ar}]3\text{d}^9 4\text{s}^1$ γ. $[\text{Ar}]3\text{d}^{10}$ δ. $[\text{Ar}]3\text{d}^8 4\text{s}^2$

136. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, Σωστό/ Λάθος.

β. Για την εύρεση του ισοδυνάμου σημείου διαλύματος NH_4Cl άγνωστης συγκέντρωσης με πρότυπο διάλυμα NaOH , ο κατάλληλος δείκτης είναι το ερυθρό του Κογκό με $\text{pK}_a = 4$.

γ. Η ενέργεια δευτέρου ιοντισμού, E_{i2} , του ασβεστίου δίνεται από την παρακάτω αντίδραση:

δ. Στο 2-βουτίνιο, $\text{CH}_3\text{-C}\equiv\text{C-CH}_3$, και τα τέσσερα άτομα άνθρακα είναι συννευθεικά.

2010

137. Οι παρακάτω τετράδες κβαντικών αριθμών αντιστοιχούν σε ηλεκτρόνια του ίδιου ατόμου. Ποιο από αυτά έχει την υψηλότερη ενέργεια;

α. (2,1,0, $\frac{1}{2}$)   β. (3,1,0, $\frac{1}{2}$)   γ. (3,2, -2, - $\frac{1}{2}$)   δ. (4,0,0, $\frac{1}{2}$)

138. Κατά την προσθήκη ισομοριακής ποσότητας H_2 σε αιθίνιο, ο σ δεσμός μεταξύ των ατόμων C μετατρέπεται:

α. από $\text{sp}^2 - \text{sp}^2$ σε $\text{sp} - \text{sp}$.

β. από $\text{sp} - \text{sp}$ σε $\text{sp}^3 - \text{sp}^3$.

γ. από $\text{sp} - \text{sp}$ σε $\text{sp}^2 - \text{sp}^2$.

δ. από $\text{sp}^2 - \text{sp}^2$ σε $\text{sp}^3 - \text{sp}^3$.

139. Στοιχείο X βρίσκεται στη θεμελιώδη κατάσταση. Στο άτομό του το άθροισμα των κβαντικών αριθμών m_s των ηλεκτρονίων του ισούται με τρία (3). Ο μικρότερος ατομικός αριθμός που αντιστοιχεί σε τέτοιο στοιχείο είναι ο:

α. 7.   β. 24.   γ. 26.   δ. 62.

140. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, Σωστό/ Λάθος.

β. Κάθε στοιχείο στη θεμελιώδη κατάσταση, που το άτομο του διαθέτει 1 μονήρες ηλεκτρόνιο στην p υποστιβάδα της εξωτερικής του στιβάδας, θα ανήκει στην 13^η ομάδα του Περιοδικού Πίνακα.

γ. Η ηλεκτρονιακή δομή $1\text{s}^2 2\text{s}^2 2\text{p}_x^2 2\text{p}_y^1 2\text{p}_z^0$ δεν είναι σύμφωνη με τον κανόνα του Hund.

2009

141. Η υποστιβάδα 4f αποτελείται από:

α. ένα ατομικό τροχιακό

β. επτά ατομικά τροχιακά

γ. τρία ατομικά τροχιακά

δ. πέντε ατομικά τροχιακά

142. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, Σωστό/ Λάθος.

α. Το άτομο X με $Z = 24$ έχει ένα ηλεκτρόνιο στην υποστιβάδα 4s.

β. Στο άτομο του υδρογόνου (${}^1\text{H}$) η υποστιβάδα 2s έχει μικρότερη ενέργεια από την υποστιβάδα 2p

ε. Η πλευρική επικάλυψη p-p ατομικών τροχιακών δημιουργεί π δεσμούς.

2008

143. Ποια από τις παρακάτω ηλεκτρονιακές δομές αντιστοιχούν στη θεμελιώδη κατάσταση του ατόμου του ${}_{25}\text{Mn}$;

α. $\text{K}(2)\text{L}(8)\text{M}(8)\text{N}(7)$

β. $\text{K}(2)\text{L}(8)\text{M}(13)\text{N}(2)$

γ. $\text{K}(2)\text{L}(8)\text{M}(15)$

δ. $\text{K}(2)\text{L}(8)\text{M}(14)\text{N}(1)$.

144. Στο μόριο BF_3 περιέχονται δεσμοί που προκύπτουν με επικάλυψη τροχιακών:

α. p - sp

β. p - sp^2

γ. p - sp^3

δ. s - sp^2

Δίνονται οι ατομικοί αριθμοί: ${}^9\text{F}$, ${}^5\text{B}$

145. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, Σωστό/ Λάθος.

- α. Στο άτομο του υδρογόνου οι υποστιβάδες 2s και 2p έχουν την ίδια ενέργεια.
 δ. Όλοι οι δεσμοί στο μόριο της ακεταλδεϋδης (CH_3CHO) είναι σίγμα δεσμοί (σ).

2007

146. Η ενέργεια ιοντισμού του ατόμου του υδρογόνου σε KJ/mol είναι:

- α. $-2,18 \cdot 10^{-21}$ β. $2,18 \cdot 10^{-21}$ γ. $1,31 \cdot 10^3$ δ. $-1,31 \cdot 10^3$
 Δίνεται $N_A = 6,023 \cdot 10^{23}$

147. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, Σωστό/ Λάθος.

- β. Το στοιχείο με ατομικό αριθμό $Z_1 = 36$ έχει πολύ μεγάλη E_{i1} , μικρότερη πάντως από την E_{i1} του στοιχείου με ατομικό αριθμό $Z_2 = 2$.
 ε. Κατά μήκος μιας περιόδου του Π.Π η ατομική ακτίνα ελαττώνεται από αριστερά προς τα δεξιά. Αυτό συμβαίνει γιατί προχωρώντας προς τα δεξιά μειώνεται το δραστικό πυρηνικό φορτίο .
 στ. Ο κβαντικός αριθμός l καθορίζοντας το σχήμα του τροχιακού, καθορίζει και τον προσανατολισμό του .

2005

148. Η κατανομή των ηλεκτρονίων του ατόμου του οξυγόνου ($Z = 8$) στη θεμελιώδη κατάσταση παριστάνεται με τον συμβολισμό:

- α. $(\uparrow\downarrow) (\uparrow\downarrow) (\uparrow\downarrow) (\uparrow\downarrow) ( )$ β. $(\uparrow\downarrow) (\uparrow\downarrow) (\uparrow\downarrow) (\uparrow) (\uparrow)$ γ. $(\uparrow\downarrow) (\uparrow) (\uparrow\uparrow) (\uparrow\uparrow) (\uparrow)$
           1s   2s   2p   1s   2s   2p   1s   2s   2p

149. Στο ιόν ${}_{26}\text{Fe}^{2+}$ ο αριθμός των ηλεκτρονίων στην υποστιβάδα 3d και στη θεμελιώδη κατάσταση είναι:

- α. 2   β. 5   γ. 3   δ. 6

150. Τα τροχιακά 3s και 3p σε ένα πολυηλεκτρονιακό άτομο έχουν:

- α. διαφορετικό σχήμα   β. ίδια ενέργεια   γ. ίδιο l

151. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

- β. Όλα τα ατομικά τροχιακά της ίδιας υποστιβάδας έχουν ίδιες τιμές των μεγεθών: n και l
 ε. Στο άτομο του υδρογόνου δεν υπάρχει τροχιακό 3p.
 θ. Η υποστιβάδα 5p έχει περισσότερα ατομικά τροχιακά από την υποστιβάδα 3p.

2004

152. Ο μαγνητικός κβαντικός αριθμός m_l σε ένα ατομικό τροχιακό καθορίζει:

- α. το μέγεθος,   β. το σχήμα,   γ. τον προσανατολισμό   δ. την αυτοπεριστροφή (spin)

153. Τα ατομικά τροχιακά 3s και 4s έχουν:

- α. ίδιο μέγεθος,   β. ίδια ενέργεια   γ. δύο λοβούς,   δ. ίδιο κβαντικό αριθμό l

154. Σε ποια από τις επόμενης μεταπτώσεις του ηλεκτρονίου στο άτομο του υδρογόνου, αντιστοιχεί ακτινοβολία με μικρότερο μήκος κύματος.

- α. από $n = 3$ σε $n = 2$,   β. από $n = 4$ σε $n = 2$,   γ. από $n = 2$ σε $n = 1$,   δ. από $n = 4$ σε $n = 3$

155. Από τα επόμενα τροχιακά μικρότερη ενέργεια έχει

- α. 3d   β. 3p   γ. 4s   δ. 4p

156. Σε ποιο από επόμενα μόρια περιέχονται περισσότεροι δεσμοί σ ;

- α. CCl_4 β. C_2H_4 γ. CH_3CHO δ. C_2H_2

ΥΔΑΤΙΚΑ ΔΙΑΛΥΜΑΤΑ ΟΞΕΩΝ – ΒΑΣΕΩΝ

ΕΝΙΑΙΟ

2012

165. Από τα επόμενα οξέα ισχυρό σε υδατικό διάλυμα είναι το:

- α. HNO_2 β. HClO_4 γ. HF δ. H_2S

166. Να διατυπώσετε:

β. τον ορισμό των δεικτών (οξέων-βάσεων).

2011

167. Από τα παρακάτω διαλύματα, μεγαλύτερη ρυθμιστική ικανότητα έχει:

- α. CH_3COOH 0,1 M – CH_3COONa 0,1 M   β. CH_3COOH 0,01 M – CH_3COONa 0,01 M
 γ. CH_3COOH 0,5 M – CH_3COONa 0,5 M   δ. CH_3COOH 1,0 M – CH_3COONa 1,0 M

168. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

γ. Το pH υδατικού διαλύματος NaOH συγκέντρωσης 10^{-8} M είναι 6.

2010

169. Το συζυγές οξύ του NH_2^- είναι:

- α. NH_3 β. NH_4^+ γ. NH_2OH δ. NO_2^-

170. Ποια από τις επόμενες ουσίες, όταν διαλυθεί στο νερό, δεν αλλάζει το pH του;

- α. CH_3COOK β. NaF γ. NH_4Cl δ. $\text{Ca}(\text{NO}_3)_2$

171. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

γ. Για την ογκομέτρηση ισχυρού οξέος με ισχυρή βάση, κατάλληλος δείκτης είναι αυτός με $\text{pK}_a = 2$.

δ. Το pH υδατικού διαλύματος H_2SO_4 0,1 M είναι 1.

2009

172. Από τα παρακάτω υδατικά διαλύματα είναι ρυθμιστικό διάλυμα το:

- α. H_2SO_4 (0,1M) – Na_2SO_4 (0,1M)   β. HCl (0,1M) – NH_4Cl (0,1M)
 γ. HCOOH (0,1M) – HCOONa (0,1M)   δ. NaOH (0,1M) – CH_3COONa (0,1M)

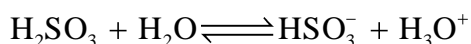
173. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

α. Ο προσδιορισμός του τελικού σημείου της ογκομέτρησης υδατικού διαλύματος CH_3COOH με υδατικό διάλυμα NaOH γίνεται με δείκτη που έχει $\text{pK}_a = 5$.

β. Η τιμή της σταθεράς ιοντισμού του νερού K_w αυξάνεται με την αύξηση της θερμοκρασίας.

2008

174. Στις παρακάτω αντιδράσεις $\text{HSO}_3^- + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{SO}_3^{2-} + \text{H}_3\text{O}^+$ το ανιόν HSO_3^- συμπεριφέρεται ως:

- α. οξύ.   β. αμφιπρωτική ουσία.   γ. βάση.   δ. πρωτονιοδότης.

175. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

γ. Αν προστεθεί 1 mol CH_3COOH και 1 mol NaOH σε νερό, προκύπτει διάλυμα με $\text{pH} = 7$ στους 25 °C.

2007

176. Ποιο από τα παρακάτω ζεύγη αποτελεί συζυγές ζεύγος οξέος – βάσης κατά Brønsted - Lowry;

- α. $\text{H}_3\text{O}^+ - \text{OH}^-$.   β. $\text{H}_2\text{S} - \text{S}^{2-}$.   γ. $\text{HS}^- - \text{S}^{2-}$.   δ. $\text{HCl} - \text{H}_3\text{O}^+$.

2000

189. Ένα υδατικό διάλυμα είναι βασικό στους 25 °C, όταν:

- α. $[\text{OH}^-] > [\text{H}_3\text{O}^+]$ β. $[\text{OH}^-] < [\text{H}_3\text{O}^+]$ γ. $\text{pH} < 7$ δ. $\text{pOH} > 7$

190. Να μεταφέρετε στο τετράδιο σας τις παρακάτω προτάσεις, συμπληρώνοντας τα κενά με τις κατάλληλες λέξεις:

- α. Η διαδικασία σχηματισμού ιόντων κατά τη διάλυση μοριακών ενώσεων στο H_2O , ονομάζεται .....
 β. Ουσίες, όπως το H_2O , που μπορούν να δρουν είτε ως οξέα είτε ως βάσεις, ονομάζονται .....

191. Να μεταφέρετε στο τετράδιο σας τον παρακάτω πίνακα συμπληρωμένο κατάλληλα:

	α	β	γ	δ	ε
Συζυγές οξύ		HCOOH	NH_4^+		H_2O
Συζυγής βάση	ClO^-			H_2O	

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ

2012

192. Κατά την ογκομέτρηση $\text{CH}_3\text{COOH}_{(\text{aq})}$ με $\text{NaOH}_{(\text{aq})}$ ο καταλληλότερος δείκτης είναι:

- α. ερυθρό του Κογκό ($\text{pK}_a = 4$)   β. ερυθρό του αιθυλίου ($\text{pK}_a = 5,5$)
 γ. φαινολοφθαλεΐνη ($\text{pK}_a = 8,5$)   δ. κυανό της θυμόλης ($\text{pK}_a = 2,5$)

2011

193. Η συζυγής βάση του H_2PO_4^- είναι:

- α. HPO_4^{2-} β. PO_4^{3-} γ. H_3PO_4 δ. H_2PO_2^-

194. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

- β. Όσο πιο κοντά είναι το ισοδύναμο σημείο με το τελικό σημείο, τόσο πιο ακριβής είναι η ογκομέτρηση.
 γ. Διάλυμα οξέος HA συγκέντρωσης 10^{-4} M ($\text{K}_a(\text{HA}) = 10^{-4}$) έχει βαθμό ιοντισμού $\alpha = 1$.

2010

195. Ο καταλληλότερος δείκτης (HΔ) για την ογκομέτρηση ασθενούς οξέος με ισχυρή βάση, έχει:

- α. $\text{K}_a(\text{HΔ}) = 10^{-3}$ β. $\text{K}_a(\text{HΔ}) = 10^{-4}$ γ. $\text{K}_a(\text{HΔ}) = 10^{-6}$ δ. $\text{K}_a(\text{HΔ}) = 10^{-9}$

196. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

- β. Η συζυγής βάση του H_3O^+ είναι το OH^-
 γ. Το pH υδατικού διαλύματος KNO_3 0,1 M στους 25 °C, είναι μικρότερο του 7.

2009

197. Από τα παρακάτω υδατικά διαλύματα $\text{pH} > 7$ στους 25 °C έχει:

- α. το διάλυμα CH_3COONa β. το διάλυμα NaCl γ. το διάλυμα CH_3COOH δ. το διάλυμα $\text{CH}_3\text{NH}_3^+\text{Cl}^-$

198. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

- β. Το pH του καθαρού νερού εξαρτάται από τη θερμοκρασία.
 γ. Υδατικό διάλυμα $\text{Ca}(\text{OH})_2$ 10^{-3} M έχει ίδιο pH με υδατικό διάλυμα NaOH ίδιας συγκέντρωσης και ίδιας θερμοκρασίας.

2008

199. Ένας πρωτολυτικός δείκτης εμφανίζει κίτρινο και μπλε χρώμα σε δύο υδατικά διαλύματα, που έχουν $\text{pH} = 4$ και $\text{pH} = 10$ αντίστοιχα. Σε υδατικό διάλυμα με $\text{pH} = 3$ ο δείκτης αυτός αποκτά χρώμα:

α. μπλε. β. κίτρινο. γ. ενδιάμεσο (πράσινο). δ. δεν μπορεί να γίνει πρόβλεψη.

200. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,
 γ. Ο όξινος ή ο βασικός χαρακτήρας μιας χημικής ουσίας κατά Brønsted – Lowry εξαρτάται από την αντίδραση στην οποία αυτή συμμετέχει.

2007

201. Σε υδατικό διάλυμα ασθενούς οξέος HA προσθέτουμε αέριο HCl, χωρίς να μεταβληθεί ο όγκος και η θερμοκρασία του διαλύματος. Ποιο από τα παρακάτω μεγέθη αυξάνεται;

α. pH β. K_a HA γ. a_{HA} δ. $[H_3O^+]$

202. Κατά την ογκομέτρηση διαλύματος HCl με πρότυπο διάλυμα NaOH στο ισοδύναμο σημείο το διάλυμα έχει

α. pH = 13 β. pH = 6 γ. pH = 7 δ. pH = 2

203. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

β. Σύμφωνα με τη θεωρία Brønsted-Lowry, βάση είναι κάθε ουσία που μπορεί να προσλάβει ζεύγος ηλεκτρονίων.

γ. Το υδατικό διάλυμα που περιέχει HF 0,1M και NaF 0,1M είναι ρυθμιστικό διάλυμα.

2006

204. Το pH διαλύματος ασθενούς οξέος HA 0,01 M είναι:

α. 2. β. μεγαλύτερο του 2. γ. μικρότερο του 2. δ. 0.

205. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

γ. Το HCO_3^- συμπεριφέρεται ως αμφολύτης.

δ. Επειδή το HNO_2 είναι ισχυρότερο οξύ από το HCN, το CN^- είναι ισχυρότερη βάση από το NO_2^-

2005

206. Το pH διαλύματος HCOOH 0,1 M αυξάνεται, όταν προστεθεί διάλυμα:

α. KOH 0,2 M. β. HCl 0,2 M. γ. CH_3COOH 0,2 M. δ. NaCl 0,2 M.

207. Ποιο από τα παρακάτω υδατικά διαλύματα είναι ρυθμιστικό;

α. HNO_3 0, 2 M – KNO_3 0,2 M. β. NH_3 0,1 M – NH_4Cl 0,1 M.

γ. CH_3COOH 0,2 M – $HCOOH$ 0,1 M. δ. NaOH 0,1 M – NH_3 0,1 M.

2004

208. Σύμφωνα με τη θεωρία Brønsted – Lowry σε υδατικό διάλυμα δρα ως οξύ το ιόν:

α. SO_4^{2-} β. NH_4^+ γ. Na^+ δ. $HCOO^-$

209. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

β. Σε θερμοκρασία 25 °C, τα υδατικά διαλύματα του NH_4Cl έχουν pH μικρότερο από τα υδατικά διαλύματα του NaCl.

γ. Επειδή η αντίδραση ιοντισμού είναι ενδόθερμη, η τιμή της σταθεράς ιοντισμού K_a ενός ασθενούς οξέος μειώνεται με την αύξηση της θερμοκρασίας.

2003

210. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

α. Σε υδατικό διάλυμα πρωτολυτικού δείκτη ΗΔ, επικρατεί το χρώμα του ΗΔ όταν ισχύει $pH < pK_{a\text{ ΗΔ}} - 1$.

β. Το ιόν CH_3O^- στο νερό συμπεριφέρεται ως βάση κατά Brønsted-Lowry.

δ. Με προσθήκη NaOH σε διάλυμα CH_3COONa προκύπτει ρυθμιστικό διάλυμα.

ε. Υδατικό διάλυμα HCl συγκέντρωσης 10^{-8} M στους 25 °C έχει pH = 8.

ΕΣΠΕΡΙΝΟ

2012

211. Να διατυπώσετε:

β. τον ορισμό του βαθμού ιοντισμού.

2011

212. Από τα παρακάτω διαλύματα ρυθμιστικό είναι:

α. NaCl 0,1 M – HCl 0,1M

β. NH₃ 0,1M – NH₄Cl 0,1M

γ. CH₃COOH 0,1M – NH₄Cl 0,1M

δ. CH₃COOH 0,1M – NaOH 0,1M

2010

213. Να αντιστοιχίσετε σε κάθε ένα από τα οξέα (**Στήλη I**) τη συζυγή του βάση (**Στήλη II**) κατά Brønsted-Lowry, γράφοντας στο τετράδιό σας τον αριθμό της **Στήλης I** και δίπλα το αντίστοιχο γράμμα της **Στήλης II** (ένα δεδομένο της Στήλης II περισσεύει).

Στήλη I (οξέα)	Στήλη II (βάσεις)
1. H ₂ CO ₃	α. NH ₂ ⁻
2. NH ₃	β. CO ₃ ²⁻
3. HCO ₃ ⁻	γ. HCOO ⁻
4. NH ₄ ⁺	δ. HCO ₃ ⁻
	ε. NH ₃

2009

214. Το πιθανό pH διαλύματος ασθενούς οξέος HA 10^{-3} M στους 25 °C είναι

α. 11

β. 3

γ. 5

δ. 0

215. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

β. Με την αύξηση της θερμοκρασίας η τιμή της σταθεράς ιοντισμού του νερού K_w αυξάνεται.

2008

216. Συζυγές ζεύγος οξέος – βάσης κατά Brønsted – Lowry είναι

α. H₃O⁺ / OH⁻.

β. H₂SO₄ / SO₄²⁻

γ. H₂S / HS⁻.

δ. NH₄⁺ / NH₂⁻

217. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

β. Αν η σταθερά ιοντισμού K_{b1} ασθενούς βάσης B₁ είναι μικρότερη από την K_{b2} ασθενούς βάσης B₂ σε θερμοκρασία θ = 25 °C, τότε η βάση B₁ είναι ισχυρότερη από τη B₂.

218. Να αντιστοιχίσετε το καθένα από τα υδατικά διαλύματα της **Στήλης I** με τη σωστή τιμή pH της **Στήλης II**, γράφοντας στο τετράδιό σας τον αριθμό της **Στήλης I** και δίπλα το αντίστοιχο γράμμα της **Στήλης II**.

Στήλη I (υδατικά διαλύματα ίδιας συγκέντρωσης και θ = 25 °C)	Στήλη II (pH)
1. KOH	α. 3,5
2. KCl	β. 12
3. HNO ₃	γ. 7
4. CH ₃ COOH	δ. 2

2007

219. Όταν μικρή ποσότητα ισχυρού οξέος (π.χ. HCl) προστεθεί σε υδατικό διάλυμα ασθενούς οξέος HA, σε σταθερή θερμοκρασία και χωρίς μεταβολή του όγκου του, ο βαθμός ιοντισμού α του ασθενούς οξέος
 α. αυξάνεται.   β. μειώνεται.   γ. παραμένει σταθερός.   δ. τείνει στη μονάδα.

220. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,
 γ. Η σταθερά ιοντισμού K_a ενός ασθενούς οξέος HA, στα υδατικά του διαλύματα, αυξάνεται με την αύξηση της θερμοκρασίας.

2006

221. Συζυγές ζεύγος οξέος – βάσης κατά Brønsted-Lowry είναι
 α. $H_3O^+ - OH^-$.   β. $NH_4^+ - NH_3$.   γ. $HCl - NaOH$.   δ. $HNO_3 - NO_2^-$.

222. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,
 β. Η προσθήκη ισχυρού οξέος (π.χ. HCl) σ' ένα υδατικό διάλυμα ασθενούς οξέος (π.χ. HF) έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση του βαθμού ιοντισμού του οξέος.

2005

223. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,
 γ. Τα ρυθμιστικά διαλύματα διατηρούν το pH τους πρακτικά σταθερό, όταν προστίθενται σε αυτά μικρές αλλά υπολογίσιμες ποσότητες ισχυρών οξέων ή βάσεων.

224. Να αντιστοιχίσετε το καθένα από τα υδατικά διαλύματα της **Στήλης I**, με τη σωστή τιμή pH της **Στήλης II**, γράφοντας στο τετράδιό σας τον αριθμό της **Στήλης I** και δίπλα το αντίστοιχο γράμμα της **Στήλης II**.

Στήλη I (υδατικά διαλύματα 0,1M, $\theta=25^\circ C$)	Στήλη II (pH)
1. HNO_3	α. 9
2. KOH	β. 7
3. KCl	γ. 13
4. NH_4Cl	δ. 5
5. $HCOONa$	ε. 1

2004

225. Ένα υδατικό διάλυμα HCl με pH = 3 αραιώνεται με νερό. Το νέο διάλυμα μπορεί να έχει
 α. pH = 2.   β. pH = 3.   γ. pH = 4.   δ. pH = 12.

226. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,
 α. Αν αντιδράσει διάλυμα οξικού οξέος (CH_3COOH) 0,1M με περίσσεια διαλύματος υδροξειδίου του καλίου (KOH) 0,1M, το διάλυμα που σχηματίζεται είναι ρυθμιστικό.

2003

227. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,
 β. Τα ρυθμιστικά διαλύματα διατηρούν το pH τους πρακτικά σταθερό, όταν προστίθενται σε αυτά μικρές αλλά υπολογίσιμες ποσότητες ισχυρών οξέων ή βάσεων.
 γ. Αν η K_a ασθενούς οξέος HA είναι μεγαλύτερη από την K_a ασθενούς οξέος HB σε $\theta = 25^\circ C$, τότε το οξύ HA είναι ισχυρότερο από το HB.

2002

228. Η σταθερά ιοντισμού (γινόμενο ιόντων του νερού) K_w μεταβάλλεται, αν

α. στο νερό διαλυθεί οξύ.
γ. στο νερό διαλυθεί άλας.

β. στο νερό διαλυθεί βάση.
δ. μεταβληθεί η θερμοκρασία του νερού.

229. Να γράψετε στο τετράδιό σας τα υδατικά διαλύματα της **Στήλης I** και δίπλα το αντίστοιχο pH τους από τη **Στήλη II**.

Στήλη I (υδατικά διαλύματα 0,1M) $\theta = 25\text{ }^\circ\text{C}$	Στήλη II (pH)
α. HCl	7
β. NaOH	14
γ. NH ₃	5
δ. NH ₄ Cl	13
ε. NaCl	11
	1

2001

230. Ποιο από τα παρακάτω ζεύγη αποτελεί συζυγές ζεύγος οξέος – βάσης;

α. HCl – Cl⁻   β. Na⁺ – NaOH   γ. H₃O⁺ – OH⁻   δ. CH₃COOH – H₂O

2000

231. Η σταθερά ιοντισμού K_a εξαρτάται

- α. από την επίδραση κοινού ιόντος
β. από το pH του διαλύματος
γ. μόνο από τη φύση του διαλύτη
δ. από τη θερμοκρασία, τη φύση του οξέος και τη φύση του διαλύτη.

232. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας την παρακάτω πρόταση, συμπληρώνοντας τα κενά με τις κατάλληλες λέξεις :

Κατά Brønsted και Lowry χαρακτηρίζονται ως ..... οι χημικές ουσίες που μπορούν να παρέχουν ένα ή περισσότερα .....

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ

2005

233. Σε διάλυμα KOH με pH = 12 προστίθεται νερό. Το pH του αραιωμένου διαλύματος που προκύπτει είναι δυνατόν να ισούται με

α. 6.   β. 2.   γ. 10.   δ. 13.

2003

234. Ρυθμιστικό διάλυμα μπορεί να προκύψει από τη διάλυση σε νερό, του ζεύγους των ενώσεων

α. CH₃COOH και HCl.   β. NaOH και NaCl.
γ. CH₃COOH και CH₃COONa.   δ. HCl και NH₄Cl.

235. Να αντιστοιχίσετε καθένα από τα υδατικά διαλύματα της **Στήλης I** με την τιμή pH της **Στήλης II** γράφοντας στο τετράδιό σας τον αριθμό της **Στήλης I** και δίπλα το αντίστοιχο γράμμα της **Στήλης II**.

Στήλη I (υδατικά διαλύματα 0,1 M $\theta = 25\text{ }^\circ\text{C}$)	Στήλη II (pH)
---	------------------

1. HNO ₃	α. 7
2. CH ₃ COOH	β. 0
3. NaCl	γ. 1
4. CH ₃ COONa	δ. 3
5. NaOH	ε. 9
	στ. 14
	ζ. 13

ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ

2012

236. Το συζυγές οξύ του HPO₄²⁻ είναι το:

- α. PO₄³⁻   β. H₃PO₄   γ. H₃PO₃   δ. H₂PO₄⁻

237. Κατά την ογκομέτρηση διαλύματος NH₃ με πρότυπο διάλυμα HCl, το pH στο ισοδύναμο σημείο μπορεί να είναι

- α. 7   β. 1   γ. 11   δ. 5

238. Να διατυπώσετε:

α. τον ορισμό του βαθμού ιοντισμού οξέος

2011

239. Ποια είναι η συζυγής βάση του ιόντος HSO₄⁻ ;

- α. H₂SO₄   β. SO₄²⁻   γ. SO₃²⁻   δ. HSO₃⁻

240. Ποιος από τους παρακάτω δείκτες είναι κατάλληλος για την ογκομέτρηση ισχυρού οξέος από ισχυρή βάση;

- α. δείκτης με K_a = 10⁻²   β. δείκτης με K_a = 10⁻⁴
 γ. δείκτης με K_a = 10⁻⁸   δ. δείκτης με K_a = 10⁻¹⁰

2010

241. Τίνος άλατος η διάλυση στο νερό δημιουργεί βασικό διάλυμα;

- α. NH₄Cl   β. NaCl   γ. NaNO₂   δ. NaNO₃

242. Δίνονται διαλύματα KOH, NH₃, HCOOH, HCl, ίδιας συγκέντρωσης. Επιλέξτε δύο από τα παραπάνω τέσσερα διαλύματα, τα οποία όταν αναμειχθούν μεταξύ τους σε κατάλληλες αναλογίες, μπορούν να δημιουργήσουν ρυθμιστικό διάλυμα. (Να αναφέρετε **μόνο μία** από τις όποιες δυνατές επιλογές).

2009

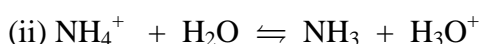
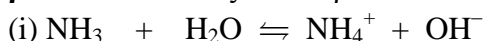
243. Ποια από τις παρακάτω αναμειξεις υδατικών διαλυμάτων δημιουργεί ρυθμιστικό διάλυμα;

- α. 100 mL HCl 0,1 M με 100 mL NaOH 0,1 M   β. 100 mL HCl 0,1 M με 100 mL NH₃ 0,1 M
 γ. 100 mL NH₄Cl 0,1 M με 100 mL NH₃ 0,1 M   δ. 100 mL NH₄Cl 0,1 M με 100 mL HCl 0,1 M

244. Δίνονται τα παρακάτω μόρια και ιόντα: OH⁻, H₂O, H₃O⁺, NH₄⁺, NH₃

α. Να γράψετε όλες τις δυνατές περιπτώσεις συζυγών ζευγών οξέος – βάσης των παραπάνω, κατά Brønsted-Lowry.

β. Σε ποια από τις δύο παρακάτω αντιδράσεις το νερό συμπεριφέρεται ως οξύ κατά Brønsted-Lowry;

2008

245. Υδατικό διάλυμα NaOH όγκου V_1 με $\text{pH} = 12$ αραιώνεται με νερό ίδιας θερμοκρασίας μέχρι όγκου $V_2 = 10V_1$. Το διάλυμα που προκύπτει έχει pH :

- α. 10   β. 11   γ. 13   δ. 14

2007

246. Ποια από τις παρακάτω χημικές ουσίες θα προκαλέσει αύξηση του βαθμού ιοντισμού του CH_3COOH , αν προστεθεί σε υδατικό διάλυμα αυτού, με $\theta = \text{σταθ.}$;

- α. Καθαρό CH_3COOH .   β. Στερεό CH_3COONa , χωρίς μεταβολή του όγκου του διαλύματος.
γ. Νερό.   δ. Αέριο HCl , χωρίς μεταβολή του όγκου του διαλύματος.

2006

247. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας την παρακάτω πρόταση σωστά συμπληρωμένη, χρησιμοποιώντας ένα από τα: δεν αλλάζει, αυξάνεται, ελαττώνεται.

Με την προσθήκη νερού σε υδατικό διάλυμα HCOOH και σε σταθερή θερμοκρασία, ο βαθμός ιοντισμού του οξέος ..... και η συγκέντρωση των ιόντων H_3O^+ του διαλύματος .....

2004

248. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους αριθμούς της Στήλης Α και δίπλα σε κάθε αριθμό το γράμμα της Στήλης Β, ώστε να προκύπτει σωστή αντιστοίχιση (Ένα δεδομένο της Στήλης Β περισσεύει).

Στήλη Α (Διαλύματα σε $\theta=25^\circ\text{C}$)	Στήλη Β (pH)
1. CH_3COOH 0,5M	α. 7
2. CH_3COOH 0,05M	β. 3
3. CH_3COONa 0,2M	γ. 2,5
4. CH_3COONa 1M	δ. 1
5. HCl 0,1M	ε. 9,4
	στ. 9

2003

249. Ποια από τις παρακάτω προτάσεις ισχύει όταν υδατικό διάλυμα NH_3 αραιώνεται με νερό σε σταθερή θερμοκρασία;

- α. Η τιμή της σταθεράς K_b μειώνεται.   β. Ο βαθμός ιοντισμού της NH_3 αυξάνεται.
γ. Το pH του διαλύματος αυξάνεται.   δ. Η συγκέντρωση του διαλύματος της NH_3 αυξάνεται .

2002

250. Το υδατικό διάλυμα που παρουσιάζει τη μεγαλύτερη τιμή pH , είναι :

- α. NaF   β. NH_4Cl γ. HCOOH δ. KCl

ΟΕΦΕ

2012

251. Αν διάλυμα NH_4A έχει $\text{pH} = 8$ σε θερμοκρασία 25°C , τότε:

- α. το HA είναι ισχυρό οξύ   β. το HA είναι ασθενές οξύ με $K_a(\text{HA}) > K_b(\text{NH}_3)$
γ. το HA είναι ασθενές οξύ με $K_a(\text{HA}) = K_b(\text{NH}_3)$ δ. το HA είναι ασθενές οξύ με $K_a(\text{HA}) < K_b(\text{NH}_3)$

252. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, ως Σωστές, ή Λάθος.

- β. Το οξικό οξύ συμπεριφέρεται σε κάθε διάλυμα ως ασθενές οξύ.
γ. Ο βαθμός ιοντισμού του οξέος HA σε υδατικό διάλυμα είναι 0,4, ενώ του οξέος HB σε υδατικό διάλυμα ίδιας θερμοκρασίας, είναι 0,6. Επομένως, το HB είναι ισχυρότερο οξύ.

- δ. Οι Μ και Ν είναι ασθενείς βάσεις. Αν $K_b(M) < K_b(N)$ τότε η αντίδραση $M + NH^+ \rightleftharpoons MH^+ + N$ είναι μετατοπισμένη δεξιά.
 ε. Υδατικό διάλυμα CH_3OH στους $30^\circ C$ έχει $pH > 7$.

2011

253. Ένα υδατικό διάλυμα περιέχει έναν άγνωστο ηλεκτρολύτη και έχει $pH = 7$.

- α. Το διάλυμα αυτό είναι οπωσδήποτε ουδέτερο.
 β. Για το διάλυμα ισχύει: $K_a \cdot K_b = 10^{-14}$.
 γ. Το διάλυμα είναι όξινο αν η θερμοκρασία υπερβαίνει τους $25^\circ C$.
 δ. Το διάλυμα είναι βασικό αν η θερμοκρασία υπερβαίνει τους $25^\circ C$.

254. Ένα διάλυμα μεθοξειδίου του νατρίου CH_3ONa συγκέντρωσης $0,1M$ σε θερμοκρασία $25^\circ C$ έχει:

- α. $pH = 7$ β. $pH > 7$ γ. $pH < 1$ δ. $pH < 7$

255. Διάλυμα HCl συγκέντρωσης C_1 έχει το ίδιο pH με διάλυμα H_2SO_4 συγκέντρωσης C_2 . Τα δύο διαλύματα βρίσκονται στην ίδια θερμοκρασία. Για τα διαλύματα αυτά ισχύει:

- α. $C_1 > C_2$ β. $C_1 < C_2$ γ. $C_1 = C_2$ δ. $C_1 = C_2 / 2$

256. Σε $1 L$ ρυθμιστικού διαλύματος προστίθεται ποσότητα $NaOH$, με αποτέλεσμα να μεταβληθεί το pH κατά $0,05$ μονάδες. Αν η ίδια ποσότητα $NaOH$ προστεθεί σε $1 L H_2O$ τότε το pH :

- α. θα μεταβληθεί κατά $0,05$ μονάδες.
 β. δεν θα μεταβληθεί.
 γ. θα μεταβληθεί λιγότερο από $0,05$ μονάδες.
 δ. θα μεταβληθεί πολύ περισσότερο από $0,05$ μονάδες.

257. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, Σωστό/ Λάθος.

- β. Για την εύρεση του ισοδυνάμου σημείου διαλύματος NH_4Cl άγνωστης συγκέντρωσης με πρότυπο διάλυμα $NaOH$, ο κατάλληλος δείκτης είναι το ερυθρό του Κογκό με $pK_a = 4$.

2010

258. Ορισμένος όγκος διαλύματος $HCOOH$ θερμοκρασίας $25^\circ C$ αραιώνεται με προσθήκη ίσου όγκου ζεστού νερού, οπότε προκύπτει διάλυμα θερμοκρασίας $40^\circ C$. Ποια από τις ακόλουθες προτάσεις είναι σωστή;

- α. ο βαθμός ιοντισμού και η σταθερά ιοντισμού του $HCOOH$ αυξάνονται.
 β. ο βαθμός ιοντισμού του $HCOOH$ αυξάνεται ενώ η σταθερά ιοντισμού του παραμένει σταθερή.
 γ. ο βαθμός ιοντισμού του $HCOOH$ μειώνεται ενώ η σταθερά ιοντισμού του παραμένει σταθερή.
 δ. ο βαθμός ιοντισμού του $HCOOH$ μειώνεται ενώ η σταθερά ιοντισμού του αυξάνεται.

259. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, Σωστό/ Λάθος.

- α. Ένα υδατικό διάλυμα HCl συγκέντρωσης $10^{-8} M$ έχει $pH = 8$ στους $25^\circ C$.

2009

260. Η συζυγής βάση του HS^- είναι η:

- α. S^{2-} β. H_3O^+ γ. H_2S δ. OH^-

261. Ρυθμιστικό διάλυμα περιέχει CH_3COOH $1 M$ και CH_3COONa $0,1 M$. Αν η K_a του αιθανικού οξέος ισούται με 10^{-5} τότε το pH του διαλύματος είναι:

- α. 4   β. 5   γ. 6   δ. 7

262. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, Σωστό/ Λάθος.

- γ. Το σημείο της ογκομέτρησης όπου έχει αντιδράσει πλήρως η ουσία με ορισμένη ποσότητα του πρότυπου διαλύματος λέγεται τελικό σημείο ή πέρας της ογκομέτρησης.

δ. Η αραίωση υδατικού διαλύματος ασθενούς μονοπρωτικού οξέος HA με νερό, προκαλεί αύξηση του βαθμού ιοντισμού του HA.

2008

263. Το απεσταγμένο νερό σε ορισμένη θερμοκρασία θ °C έχει $pH = 6,5$. Στην περίπτωση αυτή ισχύει:
α. $K_w = 10^{-14}$ **β.** $\theta > 25$ °C .   **γ.** $pOH > pH$.   **δ.** $\theta < 25$ °C .

264. Για την ογκομέτρηση διαλύματος μεθυλαμίνης (CH_3NH_2) με πρότυπο διάλυμα ισχυρού οξέος, ο κατάλληλος πρωτολυτικός δείκτης έχει:

α. $pK_a = 8$ **β.** $pK_a = 5,5$ **γ.** $pK_a = 10$ **δ.** $pK_a = 12$

265. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, Σωστό/ Λάθος.

β. Το pH διαλύματος που περιέχει το ασθενές οξύ HA σε συγκέντρωση C(M), και το άλας του ασθενούς οξέος NaA με την ίδια συγκέντρωση C (M), είναι αδύνατο να έχει $pH = 8$ στους 25 °C.

2007

266. Το pH υδατικού διαλύματος ασθενούς βάσης B 0,01M είναι :

α. Μεγαλύτερο του 12   **β.** 12   **γ.** Μικρότερο του 2   **δ.** Μικρότερο του 12

267. Σε υδατικό διάλυμα NH_3 0,1 M προστίθεται ποσότητα KOH χωρίς μεταβολή του όγκου του διαλύματος.

α. Ο βαθμός ιοντισμού της NH_3 και το pH του διαλύματος αυξάνονται.

β. Ο βαθμός ιοντισμού της NH_3 και το pH του διαλύματος ελαττώνονται.

γ. Ο βαθμός ιοντισμού της NH_3 αυξάνεται και το pH του διαλύματος μειώνεται.

δ. Ο βαθμός ιοντισμού της NH_3 μειώνεται και το pH του διαλύματος αυξάνεται.

268. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, Σωστό/ Λάθος.

γ. Όταν σε υδατικό διάλυμα CH_3COOH προστίθεται υδατικό διάλυμα NaCl, το pH αυξάνεται .

δ. Σε ρυθμιστικό διάλυμα HA C M και NaA C M το pH στους 25 °C θα είναι οπωσδήποτε μικρότερο του 7.

ε. Κατά μήκος μιας περιόδου του Π.Π η ατομική ακτίνα ελαττώνεται από αριστερά προς τα δεξιά. Αυτό συμβαίνει γιατί προχωρώντας προς τα δεξιά μειώνεται το δραστικό πυρηνικό φορτίο .

2006

269. Όταν υδατικό διάλυμα R-NH₂ αραιωθεί με προσθήκη H₂O

α. Ο βαθμός ιοντισμού της R-NH₂ και η [OH⁻] θα ελαττωθούν

β. Ο βαθμός ιοντισμού της R-NH₂ και η [OH⁻] θα αυξηθούν

γ. Ο βαθμός ιοντισμού της R-NH₂ θα αυξηθεί , ενώ το pH του διαλύματος θα ελαττωθεί.

δ. Ο βαθμός ιοντισμού της R-NH₂ καθώς και pH του διαλύματος θα αυξηθούν .

270. Να καταταγούν κατά σειρά αυξανόμενου pH τα παρακάτω υδατικά διαλύματα συγκέντρωσης 1M .

Θερμοκρασία διαλυμάτων 25 °C

α. Διάλυμα HCOONa

β. Διάλυμα KCl

γ. Διάλυμα HNO₃

δ. Διάλυμα KOH

ε. Διάλυμα NH₄Br

στ. Διάλυμα Ca(OH)₂

2005

271. Ποιο από τα παρακάτω σωματίδια έχει την μεγαλύτερη συγκέντρωση σε διάλυμα H₂SO₄;

α. H₃O⁺

β. SO₄²⁻

γ. HSO₄⁻

272. Σε ποιο από τα παρακάτω διαλύματα υπάρχει Ε.Κ.Ι ;

α. διάλυμα HBr – NaBr

β. διάλυμα KOH – NaOH

γ. διάλυμα HClO₄ – KCl

δ. διάλυμα HCl – NH₄Br

273. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

α. Σε διάλυμα που περιέχει NH_3 και CH_3NH_2 έχουμε Ε.Κ.Ι.

δ. Σε διάλυμα NH_3 ρίχνουμε διάλυμα NaBr , άρα ο βαθμός ιοντισμού της NH_3 αυξάνεται.

η. Κατά τη διάλυση KOH σε διάλυμα NH_3 , χωρίς να μεταβληθεί ο όγκος του διαλύματος η $[\text{OH}^-]$ αυξάνεται ενώ η $[\text{NH}_4^+]$ μειώνεται.

2003

274. Σύμφωνα με την θεωρία Bronsted – Lowry, στην αντίδραση:

$\text{ClO}^- + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{HClO} + \text{OH}^-$, το ClO^- συμπεριφέρεται ως:

α. οξύ

β. αμφιπρωτική ουσία

γ. βάση

δ. πρωτονιοδότης

275. Σε υδατικό διάλυμα NH_3 προσθέτουμε στερεό NH_4Cl . Ποιο από τα παρακάτω μεγέθη αυξάνεται;

α. το pH

β. ο βαθμός ιοντισμού της NH_3

γ. η συγκέντρωση των ιόντων OH^-

δ. η συγκέντρωση των ιόντων H_3O^+

276. Ποιο από τα επόμενα υδατικά διαλύματα που έχουν την ίδια συγκέντρωση και την ίδια θερμοκρασία έχει μεγαλύτερη τιμή pH;

α. NaF

β. HNO_2

γ. KNO_3

δ. NH_4ClO_4

2002

277. Ποιο από τα παρακάτω διαλύματα εάν αραιωθεί σε τριπλάσιο όγκο διατηρεί το pH σταθερό.

α. Διάλυμα NH_3 0,1 M

β. Διάλυμα HCl 1M & NaCl 1M

γ. Διάλυμα HCOOH 1M, & HCOONa 1M

δ. Διάλυμα KOH 0,1M

278. Να κάνετε την παρακάτω αντιστοίχιση (κεφαλαίο γράμμα, μικρό γράμμα):

Διάλυμα	Τιμή pH
A. CH_3COOH 0,1 M	α. 0
B. HCl 1M	β. 1
Γ. CH_3COOH 0,1 M & HCl 0,01 M	γ. 2
Δ. CH_3COOH 0,1 M & CH_3COONa 0,1 M	δ. 3
E. NaBr 1 M	ε. 5
ΣΤ. HCl 0,1 M & NaCl 1 M	στ. 7
Z. CH_3COONa 0,1 M	ζ. 9

Δίνεται $K_{\alpha\text{CH}_3\text{COOH}} = 10^{-5}$

ΧΗΜΕΙΑ – ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ ΕΝΙΑΙΟ

2012

279. Κατά την ογκομέτρηση ισχυρού οξέος με ισχυρή βάση, το pH στο ισοδύναμο σημείο είναι:

α. 3

β. 5

γ. 7

δ. 9

280. Ποια από τις επόμενες χημικές ουσίες, όταν διαλυθεί σε νερό, δεν μεταβάλλει το pH του;

α. NH_4NO_3

β. CH_3COONa

γ. CaCl_2

δ. KF

281. Ο βαθμός ιοντισμού της NH_3 σε ένα υδατικό διάλυμα της θα αυξηθεί αν:

α. προσθέσουμε ποσότητα στερεού NH_4Cl .

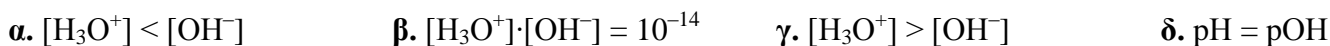
β. προσθέσουμε ποσότητα στερεού NaOH .

γ. προσθέσουμε ποσότητα αέριας NH_3 .

δ. αυξήσουμε τη θερμοκρασία.

Με την προσθήκη των ενώσεων NH_4Cl , NaOH , NH_3 ο όγκος του διαλύματος παραμένει σταθερός

282. Ένα ουδέτερο υδατικό διάλυμα έχει pH = 6,5. Στο διάλυμα αυτό ισχύει:

2011

283. Μια ουσία ορίζεται ως οξύ κατά Brønsted-Lowry, όταν μπορεί:

- α. να δώσει ένα ή περισσότερα H^+ β. να πάρει ένα ή περισσότερα H^+
 γ. να δώσει ένα ή περισσότερα OH^- δ. να πάρει ένα ή περισσότερα OH^-

284. Το pH ενός υδατικού διαλύματος ασθενούς βάσης B συγκέντρωσης 0,01 M σε θερμοκρασία 25 °C μπορεί να είναι:

- α. 2   β. 12   γ. 9   δ. 7

285. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

- α. Αν προσθέσουμε σε υδατικό διάλυμα HCl υδατικό διάλυμα NaCl, η συγκέντρωση των ιόντων H_3O^+ θα ελαττωθεί.
 β. Όταν σε υδατικό διάλυμα NH_3 προσθέσουμε μικρή ποσότητα KOH χωρίς μεταβολή όγκου και σε σταθερή θερμοκρασία, ο βαθμός ιοντισμού της NH_3 θα αυξηθεί.

2010

286. Σε όξινο υδατικό διάλυμα και σε θερμοκρασία 25 °C ισχύει ότι:

- α. $[H_3O^+] = 10^{-7} M$ β. $[H_3O^+] < 7$ γ. $[H_3O^+] > 10^{-7} M$ δ. $[H_3O^+] + [OH^-] = 10^{-14}$

287. Σε ένα διάλυμα NH_3 προσθέτουμε ποσότητα NH_4Cl χωρίς μεταβολή του όγκου και της θερμοκρασίας, οπότε:

- α. το pH αυξάνεται
 β. ο βαθμός ιοντισμού της NH_3 (α) μειώνεται
 γ. η σταθερά ιοντισμού της NH_3 (K_b) μειώνεται
 δ. ο βαθμός ιοντισμού της NH_3 (α) αυξάνεται

288. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

- β. Κατά την ογκομέτρηση υδατικού διαλύματος NH_3 άγνωστης συγκέντρωσης με πρότυπο διάλυμα HCl, το pH στο ισοδύναμο σημείο και σε θερμοκρασία 25 °C είναι ίσο με 7.
 γ. Η σταθερά ιοντισμού του νερού, K_w , αυξάνεται με την αύξηση της θερμοκρασίας.

2009

289. Ποιο από τα παρακάτω μόρια ή ιόντα είναι το συζυγές οξύ του HPO_4^{2-} σύμφωνα με τη θεωρία των Brønsted – Lowry;

- α. H_3PO_4 β. H_3PO_3 γ. $H_2PO_4^-$ δ. PO_4^{3-}

290. Ποιο από τα παρακάτω προκαλεί αύξηση του βαθμού ιοντισμού ενός ασθενούς οξέος HA, σε υδατικό διάλυμα στους 25°C;

- α. Προσθήκη νερού   β. Αύξηση της συγκέντρωσης του HA
 γ. Προσθήκη στερεού NaA   δ. Προσθήκη αερίου HCl

2008

291. Ποιο από τα παρακάτω επηρεάζει την τιμή της σταθεράς ιοντισμού K_a του CH_3COOH σε αραιά υδατικά διαλύματα;

- α. η συγκέντρωση του CH_3COOH .   β. η θερμοκρασία του διαλύματος.
 γ. ο βαθμός ιοντισμού του CH_3COOH .   δ. η επίδραση κοινού ιόντος.

292. Ποιο από τα παρακάτω μόρια ή ιόντα συμπεριφέρεται σε υδατικό διάλυμα ως διπρωτικό οξύ κατά Brønsted-Lowry;

α. HSO_4^- **β.** HCOOH **γ.** CH_3OH **δ.** H_2S

2007

293. Η συζυγής βάση του HSO_4^- σύμφωνα με τη θεωρία των Brønsted–Lowry είναι το

α. SO_3^{2-} **β.** SO_4^{2-} **γ.** H_2SO_4 **δ.** S^{2-}

294. Ο δείκτης ΗΔ είναι ένα ασθενές οξύ. Κατά κανόνα το χρώμα της όξινης μορφής ΗΔ του δείκτη επικρατεί όταν

α. $\text{pH} < \text{pK}_{\text{aHΔ}} - 1$.   **β.** $\text{pH} > \text{pK}_{\text{aHΔ}} + 1$.   **γ.** $\text{pH} = \text{pK}_{\text{aHΔ}}$.   **δ.** $\text{pH} > \text{pK}_{\text{aHΔ}}$.

295. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

α. Το υδατικό διάλυμα KNO_3 στους 25°C έχει $\text{pH} = 7$.

2006

296. Η σταθερά ιοντισμού K_a του ασθενούς οξέος HF σε αραιό υδατικό διάλυμα αυξάνει με

α. αύξηση της θερμοκρασίας.   **β.** μείωση της θερμοκρασίας.
γ. προσθήκη NaF.   **δ.** προσθήκη HCl.

297. Κατά την ογκομέτρηση υδατικού διαλύματος CH_3COOH με πρότυπο διάλυμα NaOH, στους 25°C , το pH του διαλύματος στο ισοδύναμο σημείο είναι

α. μεγαλύτερο του 7.   **β.** ίσο με 7.   **γ.** μικρότερο του 7.   **δ.** ίσο με 0.

2005

298. Υδατικό διάλυμα NaOH με $\text{pH} = 11$ αραιώνεται με νερό σε σταθερή θερμοκρασία 25°C . Το pH του νέου διαλύματος μπορεί να είναι ίσο με:

α. 12.   **β.** 11.   **γ.** 10.   **δ.** 2.

299. Ποιο από τα παρακάτω συζυγή ζεύγη οξέος – βάσης κατά Brønsted – Lowry μπορεί να αποτελέσει ρυθμιστικό διάλυμα στο νερό;

α. HCl / Cl^- .   **β.** $\text{HNO}_3 / \text{NO}_3^-$.   **γ.** $\text{HClO}_4 / \text{ClO}_4^-$.   **δ.** HF / F^- .

300. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

α. Κατά τη διάρκεια μιας ογκομέτρησης με οξέα ή βάσεις (οξυμετρία ή αλκαλιμετρία) το pH του ογκομετρούμενου διαλύματος παραμένει σταθερό.

2004

301. Δίνεται η χημική εξίσωση: $\text{NH}_3 + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{NH}_4^+ + \text{OH}^-$. Σύμφωνα με τη θεωρία των Brønsted – Lowry η αμμωνία (NH_3) στην αντίδραση που περιγράφεται από την παραπάνω χημική εξίσωση συμπεριφέρεται ως:

α. οξύ   **β.** αμφιπρωτική ουσία   **γ.** βάση   **δ.** δέκτης ζεύγους ηλεκτρονίων.

302. Με δεδομένο ότι η προσθήκη στερεού ή αερίου δεν μεταβάλλει τον όγκο του διαλύματος, ο βαθμός ιοντισμού του ασθενούς οξέος HF σε σταθερή θερμοκρασία αυξάνεται με προσθήκη:

α. αερίου HCl   **β.** στερεού NaCl   **γ.** νερού   **δ.** στερεού NaF.

303. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

α. Κατά την προσθήκη ενός δείκτη ΗΔ (ασθενές οξύ) σε ένα άχρωμο υδατικό διάλυμα, το χρώμα που παίρνει τελικά το διάλυμα εξαρτάται μόνο από τη σταθερά ιοντισμού του δείκτη ($K_{\text{aHΔ}}$).

2003

304. Ποιο από τα παρακάτω υδατικά διαλύματα στους 25°C έχει τη μεγαλύτερη τιμή pH;

α. NH_3 0,1 M   **β.** $\text{Ca}(\text{OH})_2$ 0,1 M   **γ.** NaOH 0,1 M   **δ.** NaCN 0,1 M

305. Ποια από τις παρακάτω προτάσεις ισχύει όταν υδατικό διάλυμα ασθενούς ηλεκτρολύτη αραιώνεται με νερό, σε σταθερή θερμοκρασία;

- α.** το pH του διαλύματος πάντοτε μειώνεται
β. η συγκέντρωση του ηλεκτρολύτη στο διάλυμα αυξάνεται
γ. η σταθερά ιοντισμού του ηλεκτρολύτη μειώνεται
δ. ο βαθμός ιοντισμού του ηλεκτρολύτη αυξάνεται.

2002

306. Ποιο από τα παρακάτω οξέα ιοντίζεται πλήρως στο νερό;

- α.** HClO_4 **β.** HF **γ.** H_2S **δ.** HCN .

307. Μια ουσία B δρα στο νερό ως ασθενής βάση κατά Brønsted-Lowry. Τότε η έκφραση της σταθεράς ιοντισμού K_b είναι:

α. $k_b = \frac{[\text{HB}][\text{OH}^-]}{[\text{B}^-]}$ **β.** $k_b = \frac{[\text{B}^+][\text{OH}^-]}{[\text{BOH}]}$ **γ.** $k_b = \frac{[\text{HB}^+][\text{OH}^-]}{[\text{B}]}$ **δ.** $k_b = \frac{[\text{B}][\text{H}_2\text{O}]}{[\text{HB}^+][\text{OH}^-]}$

308. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

ε. Κατά την ογκομέτρηση διαλύματος HCl με πρότυπο διάλυμα NaOH , στο ισοδύναμο σημείο το διάλυμα έχει $\text{pH} = 7$ (στους 25°C).

2001

309. Η σταθερά K_w στους 25°C έχει τιμή 10^{-14} :

- α.** μόνο στο καθαρό νερό   **β.** σε οποιοδήποτε υδατικό διάλυμα
γ. μόνο σε υδατικά διαλύματα βάσεων   **δ.** μόνο σε υδατικά διαλύματα οξέων.

310. Να συμπληρώσετε στο τετράδιό σας την παρακάτω χημική εξίσωση: $\text{H}_3\text{O}^+ + \text{CN}^- \rightleftharpoons \dots + \dots$

2000

311. Ένα υδατικό διάλυμα χαρακτηρίζεται ουδέτερο στους 25°C όταν:

- α.** $[\text{H}_3\text{O}^+][\text{OH}^-] = 10^{-14}$ **β.** $[\text{H}_3\text{O}^+] = 10^{-7}[\text{OH}^-]$ **γ.** $\text{pH} + \text{pOH} = 14$ **δ.** $[\text{H}_3\text{O}^+] = 10^{-7} \text{ M}$

312. α. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον παρακάτω πίνακα σωστά συμπληρωμένο.

συζυγές οξύ	συζυγής βάση
HNO_3	
	NH_3
H_2O	

β. Ποιο από τα παραπάνω ζεύγη, στο ίδιο υδατικό διάλυμα, μπορεί να αποτελέσει ρυθμιστικό διάλυμα;

ΕΝΙΑΙΟ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ

2009

313. Ποια από τις παρακάτω ουσίες σχηματίζει βασικό υδατικό διάλυμα;

- α.** CH_3COOH **β.** NaF **γ.** NH_4Cl **δ.** NaCl

314. Στην αντίδραση $\text{HBr} + \text{F}^- \rightleftharpoons \text{Br}^- + \text{HF}$, η ισορροπία είναι μετατοπισμένη προς τα δεξιά. Ποιο από τα παρακάτω μόρια ή ιόντα είναι ισχυρότερο οξύ κατά Brønsted-Lowry;

- α.** HBr **β.** F^- **γ.** Br^- **δ.** HF

315. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

γ. Με την αραιώση υδατικού διαλύματος ασθενούς ηλεκτρολύτη, ο βαθμός ιοντισμού του ηλεκτρολύτη μειώνεται.

2007

316. Ποιο από τα παρακάτω μόρια ή ιόντα μπορεί να δράσει ως αμφιπρωτική ουσία σύμφωνα με τη θεωρία των Brønsted-Lowry;

- α. H_2O β. NH_4^+ γ. F^- δ. NO_3^-

317. Κατά την αραιώση με νερό υδατικού διαλύματος CH_3COOH σε σταθερή θερμοκρασία, ποιο από τα παρακάτω μεγέθη μειώνεται;

- α. Το pH του διαλύματος.   β. Ο βαθμός ιοντισμού α του CH_3COOH .
 γ. Η συγκέντρωση των H_3O^+ .   δ. Η σταθερά K_a του οξέος.

2006

318. Το pH ενός υδατικού διαλύματος NH_3 0,1M παραμένει σταθερό, όταν προσθέσουμε

- α. νερό.   β. υδατικό διάλυμα NH_3 0,1M.
 γ. υδατικό διάλυμα NH_3 0,01M.   δ. υδατικό διάλυμα HNO_3 0,1M.

319. Ένα υδατικό διάλυμα έχει $\text{pH} = 5$ στους 25°C . Το διάλυμα αυτό μπορεί να περιέχει

- α. NH_3 .   β. HCOOH .   γ. HCOONa .   δ. KCl .

2004

320. Δίνεται η χημική εξίσωση: $\text{CH}_3\text{COOH} + \text{OH}^- \rightleftharpoons \text{H}_2\text{O} + \text{CH}_3\text{COO}^-$. Σύμφωνα με τη θεωρία των Brønsted – Lowry:

- α. το CH_3COOH και το H_2O αποτελούν συζυγές ζεύγος οξέος – βάσης.
 β. το OH^- και το CH_3COO^- είναι οξέα.
 γ. το CH_3COOH και το OH^- είναι βάσεις.
 δ. το H_2O και το OH^- αποτελούν συζυγές ζεύγος οξέος – βάσης.

321. Ποιο από τα παρακάτω οξέα είναι ασθενής ηλεκτρολύτης στο νερό;

- α. HF β. HCl γ. HBr δ. HI .

322. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

- α. Το διάλυμα που περιέχει CH_3COONa και NaOH είναι ρυθμιστικό.

ΕΣΠΕΡΙΝΟ

2011

323. Μια ουσία ορίζεται ως οξύ κατά Brønsted-Lowry, όταν μπορεί:

- α. να δώσει ένα ή περισσότερα H^+ β. να πάρει ένα ή περισσότερα H^+
 γ. να δώσει ένα ή περισσότερα OH^- δ. να πάρει ένα ή περισσότερα OH^-

324. Το pH ενός υδατικού διαλύματος ασθενούς βάσης B συγκέντρωσης 0,01 M σε θερμοκρασία 25°C μπορεί να είναι:

- α. 2   β. 12   γ. 9   δ. 7

325. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

- α. Αν προσθέσουμε σε υδατικό διάλυμα HCl υδατικό διάλυμα NaCl , η συγκέντρωση των ιόντων H_3O^+ θα ελαττωθεί.
 β. Όταν σε υδατικό διάλυμα NH_3 προσθέσουμε μικρή ποσότητα KOH χωρίς μεταβολή όγκου και σε σταθερή θερμοκρασία, ο βαθμός ιοντισμού της NH_3 θα αυξηθεί.

2010

326. Δίνεται η χημική εξίσωση $\text{HS}^- + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{S}^{2-} + \text{H}_3\text{O}^+$.

Σύμφωνα με τη θεωρία Brønsted – Lowry συζυγές ζεύγος οξέος – βάσης είναι το ζεύγος
α. $\text{HS}^- - \text{S}^{2-}$ **β.** $\text{HS}^- - \text{H}_3\text{O}^+$ **γ.** $\text{H}_2\text{O} - \text{S}^{2-}$ **δ.** $\text{OH}^- - \text{H}_3\text{O}^+$

327. Σε υδατικό διάλυμα NaCl και σε θερμοκρασία 25 °C ισχύει

α. pH = 0.   **β.** pH = 14.   **γ.** $[\text{H}_3\text{O}^+] = [\text{OH}^-]$.   **δ.** $[\text{H}_3\text{O}^+] > [\text{OH}^-]$.

2009

328. Σύμφωνα με τη θεωρία Brønsted – Lowry συζυγές ζεύγος οξέος – βάσης είναι το

α. $\text{NH}_4^+ - \text{NH}_2$ **β.** $\text{HClO}^- - \text{ClO}^-$ **γ.** $\text{H}_2\text{CO}_3 - \text{CO}_3^{2-}$ **δ.** $\text{H}_2\text{S} - \text{S}^{2-}$

329. Ένα υδατικό διάλυμα χαρακτηρίζεται ουδέτερο όταν

α. $[\text{H}_3\text{O}^+][\text{OH}^-] = 10^{-14}$ **β.** $[\text{H}_3\text{O}^+] = [\text{OH}^-]$ **γ.** $[\text{H}_3\text{O}^+] = 2[\text{OH}^-]$ **δ.** $[\text{H}_3\text{O}^+] < [\text{OH}^-]$

330. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τις παρακάτω προτάσεις σωστά συμπληρωμένες.

α. Το σημείο της ογκομέτρησης όπου έχει αντιδράσει πλήρως η ογκομετρούμενη ουσία με ορισμένη ποσότητα του προτύπου διαλύματος, ονομάζεται ..... σημείο της ογκομέτρησης.

2008

331. Δίνεται η χημική εξίσωση $\text{F}^- + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{HF} + \text{OH}^-$. Σύμφωνα με τη θεωρία Brønsted - Lowry το

α. H_2O δρα ως βάση.   **β.** HF είναι συζυγές οξύ του OH^- .
γ. OH^- είναι συζυγές οξύ του H_2O .   **δ.** F^- είναι συζυγής βάση του HF.

332. Όξινο είναι το υδατικό διάλυμα του

α. NaCl.   **β.** NH_4Cl .   **γ.** CH_3COONa .   **δ.** KOH.

333. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τις παρακάτω προτάσεις σωστά συμπληρωμένες.

α. Με προσθήκη νερού σε όξινο υδατικό διάλυμα προκύπτει νέο διάλυμα με pH ..... του αρχικού.

2007

334. Στο νερό ιοντίζεται πλήρως ο ηλεκτρολύτης

α. CH_3COOH .   **β.** HF.   **γ.** HCl.   **δ.** NH_3 .

335. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τις παρακάτω προτάσεις σωστά συμπληρωμένες.

α. Η σταθερά ιοντισμού ενός ασθενούς οξέος, στη περίπτωση αραιών υδατικών διαλυμάτων, εξαρτάται μόνο από τη .....

2006

336. Στη χημική εξίσωση $\text{HF} + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{H}_3\text{O}^+ + \text{F}^-$ το νερό συμπεριφέρεται ως

α. βάση.   **β.** οξύ.   **γ.** πρωτονιοδότης.   **δ.** αμφολύτης.

337. Από τα παρακάτω ζεύγη ουσιών, ρυθμιστικό διάλυμα προκύπτει με

α. $\text{CH}_3\text{COOH} / \text{HCl}$.   **β.** $\text{CH}_3\text{COOH} / \text{CH}_3\text{COONa}$.   **γ.** HCl / NaCl .   **δ.** $\text{NH}_3 / \text{NaOH}$.

338. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τις παρακάτω προτάσεις σωστά συμπληρωμένες.

γ. Ένα οξύ κατά Brønsted-Lowry αποβάλλει πρωτόνιο και μετατρέπεται στη ..... του βάσης.

339. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

β. Τα μόρια του δείκτη ΗΔ έχουν το ίδιο χρώμα με τα ιόντα Δ⁻.

2005

340. Ποιο από τα παρακάτω υδατικά διαλύματα αλάτων έχει στους 25 °C pH < 7 ;

- α. Διάλυμα NaCl.   β. Διάλυμα CH₃COONa.   γ. Διάλυμα NH₄NO₃.   δ. Διάλυμα KNO₃.

341. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον παρακάτω πίνακα σωστά συμπληρωμένο:

Συζυγές οξύ	Συζυγής βάση
H ₂ SO ₄	F ⁻
NH ₄ ⁺ HNO ₃	H ₂ O

342. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

α. Το pH ενός ρυθμιστικού διαλύματος παραμένει αμετάβλητο αν προσθέσουμε οποιαδήποτε ποσότητα ισχυρού οξέος.

2004

343. Η συζυγής βάση του H₂SO₄ είναι

- α. SO₄²⁻.   β. HSO₄⁻.   γ. H₂SO₃.   δ. H₂S.

344. Από τις παρακάτω χημικές ενώσεις ασθενής ηλεκτρολύτης είναι

- α. HNO₃.   β. KNO₃.   γ. HF.   δ. HCl.

345. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τις παρακάτω προτάσεις σωστά συμπληρωμένες:

β. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή της σταθεράς ιοντισμού K_a του οξέος HA τόσο ..... είναι η τιμή της σταθεράς ιοντισμού K_b της συζυγούς βάσης A⁻.

2003

346. Σε ένα βασικό (αλκαλικό) υδατικό διάλυμα στους 25 °C ισχύει :

- α. [OH⁻] > 10⁻⁷ M   β. [H₃O⁺] > 10⁻⁷ M   γ. [OH⁻] < [H₃O⁺]   δ. [OH⁻] = [H₃O⁺].

347. Κατά την προσθήκη νερού σε αραιό υδατικό διάλυμα ασθενούς οξέος σε σταθερή θερμοκρασία, η σταθερά ιοντισμού K_a

- α. αυξάνεται.   β. μειώνεται.
γ. δε μεταβάλλεται.   δ. εξαρτάται από την ποσότητα του νερού που προστίθεται.

348. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

γ. Δείκτες οξέων-βάσεων ή ηλεκτρολυτικοί ή πρωτολυτικοί δείκτες, είναι ουσίες των οποίων το χρώμα αλλάζει ανάλογα με το pH του διαλύματος στο οποίο προστίθενται.

δ. Το διάλυμα που περιέχει CH₃COOH και HCl είναι ρυθμιστικό διάλυμα.

2002

349. Δίνεται η χημική εξίσωση NH₃ + H₃O⁺ ⇌ NH₄⁺ + H₂O

Σύμφωνα με τη θεωρία των Brønsted-Lowry η αμμωνία (NH₃) στην παραπάνω αντίδραση συμπεριφέρεται ως

- α. οξύ.   β. δέκτης ζεύγους ηλεκτρονίων.   γ. βάση.   δ. αμφιπρωτική ουσία.

350. Από τα παρακάτω ζεύγη ουσιών ρυθμιστικό διάλυμα είναι το

- α. HF / NaF.   β. HCl / NaCl.   γ. NH₄Cl / NH₄NO₃.   δ. NH₃ / NaOH.

351. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;
ε. Οι πρωτολυτικοί δείκτες χρησιμοποιούνται για τον κατά προσέγγιση προσδιορισμό της τιμής του pH ενός διαλύματος.

2001

352. Υδατικό διάλυμα KOH χαρακτηρίζεται ως:

- α.** όξινο
- β.** ουδέτερο
- γ.** βασικό
- δ.** όξινο ή ουδέτερο ή βασικό, ανάλογα με τη θερμοκρασία του διαλύματος.

353. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον παρακάτω πίνακα σωστά συμπληρωμένο:

Συζυγές οξύ	Συζυγής βάση
HF	OH ⁻
HNO ₃	

354. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;
α. Η σταθερά ιοντισμού K_a ενός ασθενούς οξέος HA εξαρτάται από τη θερμοκρασία.

2000

355. Να γράψετε στο τετράδιό σας τα γράμματα που αντιστοιχούν στα συζυγή ζεύγη οξέος – βάσης.

- α.** HCl και Cl⁻
- β.** NH₂⁻ και NH₃
- γ.** HCN και CN⁻
- δ.** HSO₃⁻ και H₂SO₄
- ε.** H₃O⁺ και OH⁻

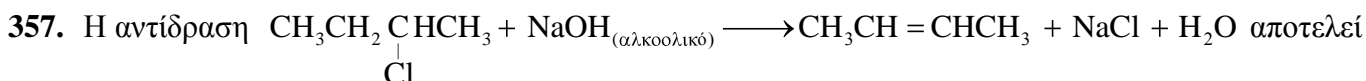
356. Ποιο από τα παρακάτω διαλύματα χαρακτηρίζεται όξινο;

- α.** Διάλυμα NH₃ 1M
- β.** Διάλυμα HNO₃ 1M
- γ.** Διάλυμα Ca(OH)₂ 1M
- δ.** Διάλυμα NaOH 1M

ΟΡΓΑΝΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ

ΕΝΙΑΙΟ

2012

παράδειγμα:

α. εφαρμογής του κανόνα του Markovnikov
γ. αντίδρασης προσθήκης

β. εφαρμογής του κανόνα του Saytzev
δ. αντίδρασης υποκατάστασης

2011

358. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,
δ. Κατά την προσθήκη HCl στο προπίνιο, προκύπτει ως κύριο προϊόν το 1,2-διχλωροπροπάνιο.
ε. Κατά την προσθήκη Na σε αιθανόλη, παρατηρείται έκλυση αερίου.

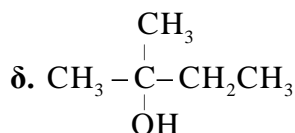
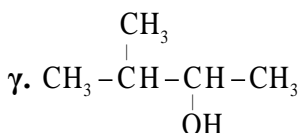
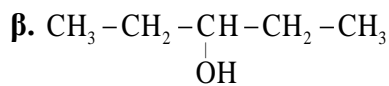
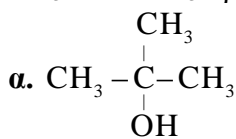
2010

359. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,
β. Το $(\text{COONa})_2$ οξειδώνεται από το KMnO_4 με την παρουσία H_2SO_4 .

ε. Με πολυμερισμό της ένωσης 1,3-βουταδιένιο προκύπτει το πολυμερές: $-\text{CH}_2-\underset{\text{CH}_3}{\text{C}}=\text{CH}-\text{CH}_2-$

2009

360. Κατά την προσθήκη του αντιδραστήριου Grignard $\text{CH}_3-\text{CH}_2-\text{MgX}$ στην καρβονυλική ένωση $\text{CH}_3-\text{CO}-\text{CH}_3$ προκύπτει οργανική ένωση με την υδρόλυση της οποίας παράγεται η αλκοόλη:

361. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,
γ. Μπορούμε να διακρίνουμε μία αλκοόλη από ένα αιθέρα με επίδραση μεταλλικού Na.

2008

362. Με την επίδραση ενός αντιδραστήριου Grignard (RMgX) σε προπανόνη (CH_3COCH_3) και υδρόλυση του προϊόντος προσθήκης προκύπτει:

α. πρωτοταγής αλκοόλη.   β. δευτεροταγής αλκοόλη.   γ. τριτοταγής αλκοόλη.   δ. καρβοξυλικό οξύ.

363. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

α. Το πολυμερές $[-\text{CH}_2-\text{CH}=\text{CH}-\text{CH}_2-]_n$ προέρχεται από πολυμερισμό της ένωσης $\text{CH}_3-\text{CH}=\text{CH}-\text{CH}_3$.

ε. Από την αντίδραση της μεθανάλης (HCHO) με το κατάλληλο αντιδραστήριο Grignard μπορεί να προκύψει η μεθανόλη (CH_3OH).

2007

364. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

ε. Κατά την αντίδραση προπινίου με περίσσεια HCl, προκύπτει ως κύριο προϊόν το 1,2-διχλωροπροπάνιο.

2006

365. Με το Na_2CO_3 αντιδρά

- α. η αιθανόλη.   β. το αιθανικό οξύ.   γ. το προπένιο.   δ. το προπίνιο.

366. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

ε. Κατά την αλογόνωση του μεθανίου παρουσία διάχυτου φωτός λαμβάνεται μίγμα προϊόντων.

2004

367. Ποια από τις παρακάτω ενώσεις αντιδρά με αλκοολικό διάλυμα NaOH ;

- α. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_3$ β. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$ γ. $\text{CH}\equiv\text{C}-\text{CH}_3$ δ. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{Cl}$

368. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

δ. Από τα κορεσμένα μονοκαρβοξυλικά οξέα (RCOOH) μόνο το μεθανικό οξύ (HCOOH) παρουσιάζει αναγωγικές ιδιότητες.

2003

369. Ποια από τις παρακάτω ενώσεις **δεν** αντιδρά με NaOH ;

- α. $\text{C}_6\text{H}_5\text{OH}$ β. CH_3COOH γ. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{Cl}$ δ. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$

370. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

α. Τα καρβοξυλικά οξέα διασπούν τα ανθρακικά άλατα.

β. Στην αντίδραση $\text{CH}_2 = \text{CH}_2 + \text{Br}_2 \rightarrow \text{CH}_2\text{Br}-\text{CH}_2\text{Br}$ το Br ανάγεται.

2002

371. Ποιος από τους παρακάτω υδρογονάνθρακες αντιδρά με αμμωνιακό διάλυμα CuCl δίνοντας κεραμέρυθρο ίζημα;

- α. $\text{CH}_3-\text{CH}=\text{CH}_2$ β. $\text{CH}_3-\text{C}\equiv\text{C}-\text{CH}_3$ γ. $\text{CH}_2=\text{CH}-\text{CH}=\text{CH}_2$ δ. $\text{CH}_3-\text{C}\equiv\text{CH}$.

372. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

ε. Οι φαινόλες είναι ισχυρότερα οξέα από τις αλκοόλες.

2001

373. Κατά την προσθήκη περίσσειας HCl σε 1-βουτίνιο, επικρατέστερο προϊόν είναι:

- α. 1,2-διχλωροβουτάνιο   β. 1,1-διχλωροβουτάνιο   γ. 2,2-διχλωροβουτάνιο   δ. 2,3- διχλωροβουτάνιο.

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ

2012

374. Διαθέτουμε αντιδραστήριο Grignard (RMgX) και θέλουμε να παρασκευάσουμε πρωτοταγή αλκοόλη. Ποια από τις επόμενες ενώσεις θα χρησιμοποιήσουμε;

- α. αιθανάλη   β. μεθανάλη   γ. προπανάλη   δ. προπανόνη

375. Οι αιθέρες παρασκευάζονται με επίδραση αλκυλαλογονιδίου, σε:

- α. αλκοόλη   β. καυστικό νάτριο   γ. αλκοξείδιο του νατρίου   δ. εστέρα

376. Να διατυπώσετε:

β. τον ορισμό του υβριδισμού.

2011

377. Η υδρόλυση μιας κυανυδρίνης οδηγεί στο σχηματισμό:

- α. νιτριλίου   β. εστέρα   γ. 2-υδροξυοξέος   δ. αιθέρα

378. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

δ. Οι εστέρες των κορεσμένων μονοκαρβοξυλικών οξέων διασπών τα ανθρακικά άλατα, εκλύοντας διοξείδιο του άνθρακα.

ε. Το HCOONa όταν οξειδωθεί με όξινο διάλυμα KMnO_4 παράγει διοξείδιο του άνθρακα.

2010

379. Κατά την οξείδωση της αιθανάλης προς αιθανικό οξύ, ο αριθμός οξείδωσης του C του καρβονυλίου μεταβάλλεται κατά:

α. 1   **β.** 2   **γ.** 3   **δ.** 4

380. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

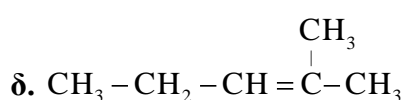
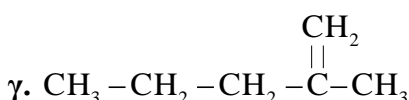
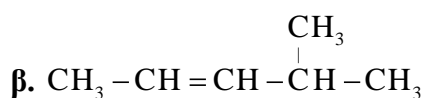
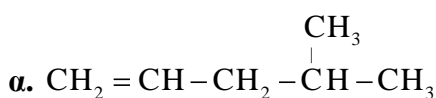
δ. Προϊόν οξείδωσης του HCOOH είναι το CO_2

ε. Κατά την αντίδραση αλκυλαλογονιδίου με αλκοξείδιο του νατρίου (RONa) σχηματίζεται αιθέρας.

2009

381. Το κύριο προϊόν της θέρμανσης της ένωσης $\text{CH}_3 - \text{CH}_2 - \underset{\text{Cl}}{\underset{|}{\text{CH}}} - \overset{\text{CH}_3}{\underset{|}{\text{CH}}} - \text{CH}_3$ με αλκοολικό διάλυμα NaOH

είναι:

382. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

δ. Όλα τα αλκίνια αντιδρούν με μεταλλικό νάτριο.

2008

383. Από τις οργανικές ενώσεις $\text{CH}_3\text{C}\equiv\text{CCH}_3$ (A), $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{C}\equiv\text{CH}$ (B), $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$ (Γ) και $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{ONa}$ (Δ) εμφανίζουν όξινες ιδιότητες:

α. μόνον η B.   **β.** οι A και B.   **γ.** οι B, Γ και Δ.   **δ.** οι B και Γ.

2007

384. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

δ. Οι αλδεΐδες οξειδώνονται και με πολύ ήπια οξειδωτικά μέσα.

2006

385. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της χημικής μετατροπής της **Στήλης I** και δίπλα σε κάθε αριθμό το γράμμα της **Στήλης II**, το οποίο αντιστοιχεί στο χαρακτηρισμό της αντίδρασης με την οποία η χημική μετατροπή πραγματοποιείται. Ένας χαρακτηρισμός στη **Στήλη II** περισσεύει.

Στήλη I	Στήλη II
1. προπένιο $\rightarrow$ 2-βρωμοπροπάνιο	α. υποκατάσταση
2. μεθάνιο $\rightarrow$ χλωρομεθάνιο	β. απόσπαση
3. προπένιο $\rightarrow$ πολυπροπένιο	γ. προσθήκη
4. 2-προπανόλη $\rightarrow$ προπένιο	δ. υδρόλυση
	ε. πολυμερισμός

386. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,
α. Η προπανάλη είναι η μοναδική αλδεύδη που δίνει την αλογονοφορμική αντίδραση.

2005

387. Οργανική ένωση Α, η οποία αποχρωματίζει διάλυμα Br₂ σε CCl₄, είναι οπωσδήποτε:
α. αλκένιο. **β.** αλκίνιο. **γ.** αλκάνιο. **δ.** ακόρεστη ένωση.

2004

388. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,
δ. Η αφυδραλογόνωση του 2-χλωροβουτανίου δίνει ως κύριο προϊόν το 2-βουτένιο.
ε. Αν ένας υδρογονάνθρακας αποχρωματίζει διάλυμα Br₂ σε CCl₄, τότε αυτός είναι αλκένιο.

2003

389. Η ένωση CH₃CHBr₂ μπορεί να προκύψει με προσθήκη HBr στην ένωση
α. CH₂=CH₂ **β.** CH₂=CH-Cl **γ.** Br-CH=CH-Br **δ.** CH≡CH

390. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,
γ. Η προσθήκη νερού στην ένωση CH≡CH δίνει ως τελικό προϊόν τη σταθερή ένωση CH₂=CHOH.

ΕΣΠΕΡΙΝΟ

2010

391. Με αμμωνιακό διάλυμα AgNO₃ (αντιδραστήριο Tollens) αντιδρά η ένωση
α. CH₃COOH. **β.** CH₃COCH₃. **γ.** CH₃CH₃. **δ.** CH₃CHO.

392. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,
β. Κατά την επίδραση αντιδραστηρίου Grignard (RMgX) σε κετόνη και υδρόλυση του προϊόντος προκύπτει πρωτοταγής αλκοόλη.
γ. Η φαινόλη (C₆H₅OH) αντιδρά με υδατικό διάλυμα NaOH.

2009

393. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,
γ. Οι αλκοόλες (ROH) αντιδρούν με Na.

394. Να αντιστοιχίσετε σε κάθε μία από τις οργανικές ενώσεις (**Στήλη Ι**) το σωστό προϊόν της πλήρους οξειδωσής της (**Στήλη ΙΙ**) γράφοντας στο τετράδιό σας τον αριθμό της **Στήλης Ι** και δίπλα το αντίστοιχο γράμμα της **Στήλης ΙΙ**. (όλες οι οξειδώσεις γίνονται με υδατικό διάλυμα KMnO₄ παρουσία H₂SO₄).

Στήλη Ι	Στήλη ΙΙ
1. CH ₃ CHCH ₃ OH	α. CH ₃ COOH β. CH ₃ CH ₂ COOH γ. HCOO ⁻ δ. CO ₂ ε. CH ₃ CCH ₃ O
2. CH ₃ CH ₂ CH ₂ OH	
3. CH ₃ CH=O	
4. HCOOH	

2008

395. Η χημική εξίσωση CH₃CH₂OH + SOCl₂ → CH₃CH₂Cl + SO₂ + HCl είναι αντίδραση
α. υποκατάστασης. **β.** πολυμερισμού. **γ.** οξειδωσης-αναγωγής. **δ.** προσθήκης.

2007

396. Η χημική εξίσωση $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{Cl} + \text{NaOH} \xrightarrow[\text{διάλυμα}]{\text{υδατικό}} \text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH} + \text{NaCl}$ είναι αντίδραση
 α. υποκατάστασης.   β. απόσπασης.   γ. οξειδωσης-αναγωγής.   δ. προσθήκης.

397. Να αντιστοιχίσετε σε κάθε ζεύγος αντιδρώντων (Στήλη I) το οργανικό προϊόν που σχηματίζεται (Στήλη II), γράφοντας στο τετράδιό σας το γράμμα της Στήλης I και δίπλα τον αριθμό της Στήλης II.

Στήλη I (ζεύγη αντιδρώντων)	Στήλη II (οργανικό προϊόν)
α. $\text{CH}\equiv\text{CH} + \text{H}_2\text{O} \xrightarrow[\text{Hg, H}_2\text{SO}_4]{\text{HgSO}_4}$	1. $\text{CH}_2=\text{CHCH}_3$
β. $\text{CH}_3\text{CHBrCH}_3 + \text{NaOH} \xrightarrow{\text{αλκοόλη}}$	2. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{COONa}$
γ. $\text{CH}_3\text{Cl} + \text{CH}_3\text{CH}_2\text{ONa} \longrightarrow$	3. CH_3CHO
δ. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{COOH} + \text{NaOH} \longrightarrow$	4. $\text{CH}\equiv\text{CCH}_3$
	5. $\text{CH}_3\text{OCH}_2\text{CH}_3$

2006

398. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,
 γ. Οι δευτεροταγείς αλκοόλες οξειδώνονται σε κετόνες.

2005

399. Η χημική εξίσωση $\text{CH}_3 - \underset{\text{Br}}{\text{CH}} - \underset{\text{H}}{\text{CH}_2} + \text{NaOH} \xrightarrow{\text{αλκοόλη}} \text{CH}_3 - \text{CH} = \text{CH}_2 + \text{NaCl} + \text{H}_2\text{O}$ είναι

αντίδραση

α. προσθήκης.   β. υποκατάστασης.   γ. οξέος-βάσης.   δ. απόσπασης.

400. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

β. Σύμφωνα με τον κανόνα του Markovnikov: όταν ένα μόριο AB προστίθεται στο διπλό δεσμό ενός μη συμμετρικού αλκενίου, το κύριο προϊόν της αντίδρασης είναι αυτό που προκύπτει από την προσθήκη του θετικού τμήματος (το οποίο είναι συνήθως $\text{H}^{\delta+}$) στον άνθρακα με τα λιγότερα υδρογόνα.

2004

401. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

γ. Σύμφωνα με τον κανόνα του Saytseff, κατά την απόσπαση μορίου HA από οργανική ένωση, το H αποσπάται ευκολότερα από το τριτοταγές άτομο άνθρακα και λιγότερο εύκολα από το δευτεροταγές.

2003

402. Οι δευτεροταγείς αλκοόλες

α. οξειδώνονται σε αλδεϋδες.   β. οξειδώνονται σε κετόνες.
 γ. οξειδώνονται σε καρβοξυλικά οξέα.   δ. δεν οξειδώνονται.

2002

403. Η αντίδραση διπλού δεσμού σε έναν υδρογονάνθρακα γίνεται με προσθήκη μικρής ποσότητας

α. αντιδραστήριου Grignard.   β. αμμωνιακού διαλύματος AgNO_3 .
 γ. φελίγγειου υγρού.   δ. διαλύματος Br_2 σε τετραχλωράνθρακα.

2000

404. Η αντίδραση: $\text{RCOOH} + \text{Na} \rightarrow \text{RCOO}^-\text{Na}^+ + \frac{1}{2} \text{H}_2 \uparrow$ είναι

α. αντίδραση εστεροποίησης
 β. αντίδραση προσθήκης
 γ. αντίδραση οργανικής ένωσης με όξινες ιδιότητες

δ. αντίδραση οργανικής ένωσης με βασικές ιδιότητες

405. Να γράψετε στο τετράδιό σας τα γράμματα της στήλης Α και δίπλα σε κάθε γράμμα τον αριθμό της στήλης Β, που αντιστοιχεί στη σωστή ονομασία.

A	B
α. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2^+$	1. προπυλομαγνησιοχλωρίδιο
β. CH_3CH_2^-	2. αιθανικό νάτριο
γ. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{MgCl}$	3. 1 προπανόλη
δ. CH_3COONa	4. προπυλοκατιόν
ε. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH}$	5. αιθυλοανιόν

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ

2005

406. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν με τις λέξεις, **Σωστό**, ή **Λάθος**,

γ. Η αντίδραση μιας οργανομαγνησιακής ένωσης με κετόνη δίνει ως προϊόν το αντίστοιχο οργανικό οξύ.

407. Να αντιστοιχίσετε την καθεμιά από τις ενώσεις της **Στήλης Ι**, με τη σωστή ονομασία της στη **Στήλη ΙΙ**, γράφοντας στο τετράδιό σας τον αριθμό της **Στήλης Ι** και δίπλα το αντίστοιχο γράμμα της **Στήλης ΙΙ** (μία ονομασία στη **Στήλη ΙΙ** περισσεύει).

Στήλη Ι	Στήλη ΙΙ
1. CH_3CN	α. 1-προπανόλη
2. CH_3CHO	β. αιθανικό νάτριο
3. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH}$	γ. αιθανονιτρίλιο
4. CH_3COONa	δ. αιθανικός αιθυλεστέρας
5. $\text{CH}_3\text{COOCH}_2\text{CH}_3$	ε. προπανάλη
	στ. αιθανάλη

2003

408. Κατά την επίδραση αντιδραστήριου Grignard (RMgX) σε φορμαλδεΰδη (HCHO) και υδρόλυση του προϊόντος προκύπτει

α. πρωτοταγής αλκοόλη.

β. δευτεροταγής αλκοόλη.

γ. τριτοταγής αλκοόλη.

δ. πρωτοταγής, δευτεροταγής ή τριτοταγής αλκοόλη, ανάλογα με το είδος του αντιδραστήριου Grignard (RMgX) που χρησιμοποιήθηκε.

ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ

2012

409. Να διατυπώσετε:

β. τον κανόνα του Markovnikov.

2011

410. Ποια από τις παρακάτω ενώσεις έχει τις ιδιότητες να δίνει αντίδραση προσθήκης και να αντιδρά με Na;

α. αιθίνιο

β. αιθένιο

γ. αιθανόλη

δ. αιθανάλη

411. Ποιο είναι το κύριο προϊόν της αφυδάτωσης της 2-βουτανόλης παρουσία H_2SO_4 ;

α. 2-βουτίνιο

β. βουτανόνη

γ. 1-βουτένιο

δ. 2-βουτένιο

2010

412. Τίνος άλατος η διάλυση στο νερό δημιουργεί βασικό διάλυμα;

- α. NH_4Cl β. NaCl γ. NaNO_2 δ. NaNO_3

413. Ποιο είναι το κύριο προϊόν της επίδρασης νερού σε προπίνιο παρουσία των καταλυτών Hg , HgSO_4 , H_2SO_4 ;

- α. προπανόνη   β. προπανόλη   γ. προπανάλη   δ. προπανικό οξύ

2009

414. Ποια από τις παρακάτω οργανικές ενώσεις αντιδρά με i) νάτριο και ii) όξινο διάλυμα $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$;

- α. $\text{CH}_3\text{CH}=\text{CH}_2$ β. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{COOH}$ γ. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}=\text{O}$ δ. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH}$

2008

415. Να αντιστοιχίσετε τα αντιδρώντα της Στήλης I με το σωστό οργανικό προϊόν της Στήλης II, γράφοντας στο τετράδιό σας τον αριθμό της Στήλης I και δίπλα το αντίστοιχο γράμμα της Στήλης II.

(Ένα οργανικό προϊόν της Στήλης II περισσεύει).

Στήλη I (Αντιδρώντα)	Στήλη II (Οργανικό προϊόν)
1. $\text{CH}_3\text{CH}(\text{OH})\text{CH}_3 + \text{I}_2 + \text{NaOH}$	α. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{COONa}$
2. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CN} + \text{H}_2$	β. CH_3CH_3
3. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{MgCl} + \text{H}_2\text{O}$	γ. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{COOH}$
4. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{COOH} + \text{NaOH}$	δ. CH_3COONa
5. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CN} + \text{H}_2\text{O}$	ε. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$
	στ. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{NH}_2$

2007

416. Ποια από τις παρακάτω οργανικές ενώσεις αντιδρά με HCN και ανάγει το αντιδραστήριο Tollens ($\text{AgNO}_3 / \text{NH}_3$);

- α. Βουτανόνη.   β. Βουτανάλη.   γ. 2-βουτανόλη.   δ. Βουτανικό οξύ.

2006

417. Ποια από τις επόμενες χημικές ενώσεις αντιδρά με το H_2O σε κατάλληλες συνθήκες και δίνει τελικό προϊόν προπανόνη;

- α. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{C}\equiv\text{N}$ β. $\text{CH}_3\text{CH}=\text{CH}_2$ γ. $\text{CH}_3\text{C}\equiv\text{CH}$ δ. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{MgX}$

418. Ακόρεστος υδρογονάνθρακας X δίνει αντιδράσεις προσθήκης με τα αντιδραστήρια της Στήλης I και προκύπτουν τα προϊόντα που αναγράφονται στη Στήλη II.

Στήλη I (αντιδραστήριο προσθήκης)	Στήλη II (προϊόν προσθήκης)
1. HCl	α. 2-βουτανόλη
2. Cl_2	β. βουτάνιο
3. H_2O	γ. 1,2-διχλωροβουτάνιο
4. H_2	δ. 2-χλωροβουτάνιο

i. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους αριθμούς της Στήλης I και δίπλα από κάθε αριθμό ένα γράμμα της Στήλης II, ώστε να προκύπτει σωστή αντιστοίχιση.

ii. Να γράψετε το συντακτικό τύπο του υδρογονάνθρακα X.

2005

419. Η οργανική ένωση με συντακτικό τύπο $\text{H}-\text{C}=\text{O}$ ανήκει:

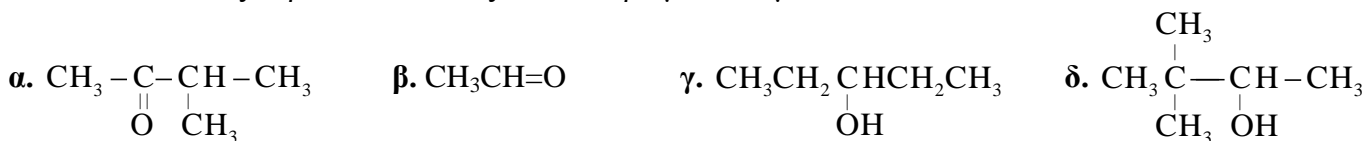
- α. στις αλκοόλες   β. στους εστέρες   γ. στα καρβοξυλικά οξέα   δ. στις αλδεΐδες

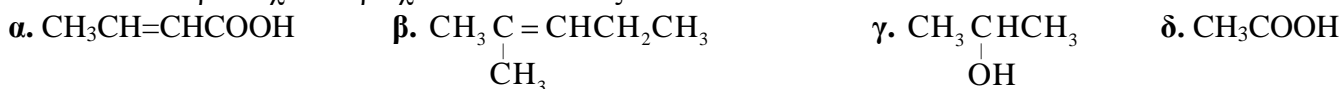
α. Όλες οι αλκοόλες με μοριακό τύπο C_4H_9OH μπορούν να παρασκευαστούν με αναγωγή καρβονυλικής ένωσης.

2006

431. Ποια από τις παρακάτω ενώσεις δεν αντιδρά με διάλυμα $I_2 - KOH$

432. Σε τέσσερα δοχεία περιέχονται οι ενώσεις :

Ποια από αυτές αντιδρά και με τα δύο παρακάτω αντιδραστήρια ;

i. διάλυμα Br_2 σε CCl_4 ii. K_2CO_3

2005

433. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

γ. Η οργανική ένωση με μοριακό τύπο C_3H_8O αντιδρά οπωσδήποτε με Na .

στ. Το CH_3COOH είναι ισχυρότερο οξύ από την C_6H_5OH .

ζ. Τα $R - X$ είναι πολύ δραστικές ενώσεις.

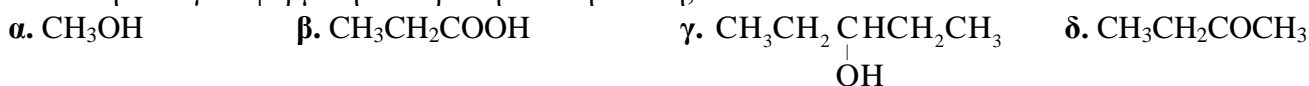
ι. Το $HCOOH$ αντιδρά τόσο με $KHCO_3$ όσο και με όξινο διάλυμα $KMnO_4$.

2002

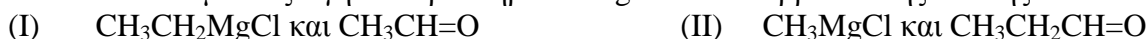
434. Με το αντιδραστήριο Tollens οξειδώνεται η ένωση:

435. Την αλογονοφορμική αντίδραση δίνει η ένωση;

436. Διαθέτουμε τα ζεύγη αντιδραστηρίου Grignard και καρβονυλικής ένωσης:

Ποια από τα παραπάνω ζεύγη οδηγούν, μετά από υδρόλυση, στο σχηματισμό 2-βουτανόλης:

α. το (I) και το (II)   β. το (II) και το (III)   γ. το (I) και το (III)   δ. το (II) και το (IV)

ΧΗΜΕΙΑ – ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ ΕΝΙΑΙΟ

2011

437. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

γ. Η προπανόνη αποχρωματίζει διάλυμα Br_2 σε CCl_4 .

2010

438. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

α. Όλες οι αλκοόλες με μοριακό τύπο $C_4H_{10}O$ οξειδώνονται χωρίς διάσπαση της ανθρακικής τους αλυσίδας.

2009

439. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

α. Η μεθανάλη ($HCH=O$) με προσθήκη αντιδραστηρίου Grignard και υδρόλυση του ενδιάμεσου προϊόντος δίνει δευτεροταγή αλκοόλη.

β. Η αιθανόλη αντιδρά με $NaOH$.

γ. Οι αλδεΐδες αντιδρούν με αμμωνιακό διάλυμα νιτρικού αργύρου (αντιδραστήριο Tollens).

2008

440. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

α. Οι δευτεροταγείς αλκοόλες οξειδώνονται σε κετόνες.

β. Η αντίδραση αλκυλαλογονιδίου με αλκοξείδιο του νατρίου (RONa) οδηγεί στον σχηματισμό εστέρα.

γ. Τα αντιδραστήρια Grignard αντιδρούν με το νερό και δίνουν αλκάνια.

2007

441. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

β. Η μεθυλαμίνη (CH_3NH_2) αντιδρά με HCl .

γ. Η προσθήκη H_2 στην $\text{CH}_3\text{C}(\text{O})\text{CH}_3$ δίνει 1-προπανόλη.

2006

442. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

α. Η απόσπαση δύο μορίων HCl από το 1,1-διχλωροπροπάνιο οδηγεί στο σχηματισμό προπινίου.

β. Οι εστέρες διακρίνονται από τα μονοκαρβοξυλικά οξέα RCOOH , αφού μόνο τα οξέα διασπούν τα ανθρακικά άλατα εκλύοντας διοξείδιο του άνθρακα.

γ. Η αντίδραση αλκυλαλογονιδίου με αλκοξείδιο του νατρίου (RONa) οδηγεί στο σχηματισμό κετόνης.

2005

443. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

β. Το αντιδραστήριο Fehling (Φελίγγειο υγρό) είναι αμμωνιακό διάλυμα AgNO_3 .

γ. Το προπίνιο ($\text{CH}_3\text{C}\equiv\text{CH}$) έχει ιδιότητες οξέος.

2004

444. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

β. Τα αντιδραστήρια Grignard αντιδρούν με κετόνες και μετά από υδρόλυση του ενδιάμεσου προϊόντος δίνουν δευτεροταγείς αλκοόλες.

γ. Τα καρβοξυλικά οξέα RCOOH και οι αλκοόλες ROH αντιδρούν με νάτριο (Na).

2003

445. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

α. Το HCl αντιδρά τόσο με τη μεθυλαμίνη (CH_3NH_2) όσο και με το αιθένιο ($\text{CH}_2=\text{CH}_2$).

β. Οι πρωτοταγείς αλκοόλες οξειδώνονται σε κετόνες.

γ. Τα αλκίνια του τύπου $\text{R}-\text{C}\equiv\text{CH}$ αντιδρούν με Na .

δ. Η προπανόνη οξειδώνεται από το αντιδραστήριο Tollens (αμμωνιακό διάλυμα AgNO_3).

2002

446. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

α. Η προπανάλη και η προπανόνη μπορούν να διακριθούν μεταξύ τους με επίδραση φελίγγειου υγρού.

β. Η φαινόλη ($\text{C}_6\text{H}_5\text{OH}$) δεν αντιδρά με υδατικό διάλυμα NaOH .

γ. Το Buna είναι ένα πολυμερές που προκύπτει από πολυμερισμό του αιθυλενίου.

δ. Η χλωρίωση του CH_4 παρουσία διάχυτου φωτός οδηγεί στο σχηματισμό μίγματος χλωροπαραγώγων.

2001

447. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

α. Τα καρβοξυλικά οξέα (RCOOH) αντιδρούν με ανθρακικά άλατα.

β. Η ένωση με τύπο $\text{RC}\equiv\text{N}$ ανήκει στις αμίνες.

ΧΗΜΕΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ

- γ. Τα αντιδραστήρια Grignard αντιδρούν με $\text{HCH}=\text{O}$ και μετά από υδρόλυση του ενδιάμεσου προϊόντος, δίνουν δευτεροταγή αλκοόλη.
δ. Οι αμίνες αντιδρούν με το HCl και δίνουν τα αντίστοιχα άλατα .
ε. Τα αλκυλαλογονίδια αντιδρούν με αλκοξείδια του νατρίου (RONa) και δίνουν αιθέρες.

2000

448. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;
α. Η ένωση $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CN}$ ονομάζεται αιθανονιτρίλιο.
β. Τα αντιδραστήρια Grignard δίνουν αντιδράσεις προσθήκης με καρβονυλικές ενώσεις.
δ. Οι αλκοόλες (ROH) αντιδρούν με NaOH .

ΕΝΙΑΙΟ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ

2009

449. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;
α. Τα αλκοξείδια του νατρίου είναι βάσεις κατά Brønsted-Lowry.
β. Κατά την προσθήκη H_2 σε κετόνες παράγονται πρωτοταγείς αλκοόλες.

2007

450. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;
α. Το υδατικό διάλυμα της φαινόλης είναι όξινο.
β. Κατά την προσθήκη H_2 σε νιτρίλιο παράγεται αμίνη.
γ. Με επίδραση νερού στα αντιδραστήρια Grignard προκύπτουν κορεσμένες μονοσθενείς αλκοόλες.

2006

451. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;
α. Οι αλκοόλες αντιδρούν με NaOH .
β. Το μεθανικό οξύ μπορεί να αποχρωματίσει όξινο διάλυμα υπερμαγγανικού καλίου.
γ. Με αναγωγή καρβονυλικών ενώσεων προκύπτουν αλκοόλες.

2004

452. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;
α. Το διάλυμα που περιέχει CH_3COONa και NaOH είναι ρυθμιστικό.
β. Η φαινόλη ($\text{C}_6\text{H}_5\text{OH}$) αντιδρά με NaOH και με Na .
γ. Οι κετόνες αντιδρούν με το αντιδραστήριο Tollens (αμμωνιακό διάλυμα νιτρικού αργύρου).

ΕΣΠΕΡΙΝΟ

2011

453. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;
γ. Η προπανόνη αποχρωματίζει διάλυμα Br_2 σε CCl_4 .

2008

454. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τις παρακάτω προτάσεις σωστά συμπληρωμένες.
β. Το αιθένιο ($\text{CH}_2=\text{CH}_2$) μπορεί να προκύψει με ..... της αιθανόλης ($\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$).

2007

455. Το αντιδραστήριο Tollens (αμμωνιακό διάλυμα AgNO_3) οξειδώνει την ένωση
α. $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$.   β. $\text{CH}_3\overset{\text{O}}{\parallel}\text{CCH}_3$ γ. CH_3COOH .   δ. $\text{CH}_3\text{CH}=\text{O}$.

456. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τις παρακάτω προτάσεις σωστά συμπληρωμένες.

β. Η αντίδραση αλκυλαλογονιδίου (RX) με κυανιούχο κάλιο (KCN) οδηγεί στο σχηματισμό της οργανικής ένωσης .....

2006

Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τις παρακάτω προτάσεις σωστά συμπληρωμένες.

- α.** Οι ..... αλκοόλες οξειδώνονται σε κετόνες.
β. Ο πολυμερισμός που γίνεται με δύο ή περισσότερα είδη μονομερούς ονομάζεται .....

457. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

- α.** Το διάλυμα Br₂ σε τετραχλωράνθρακα δεν αποχρωματίζεται κατά την προσθήκη κορεσμένου υδρογονάνθρακα.
γ. Το αντιδραστήριο Tollens οξειδώνει κετόνες.

2005

458. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τις παρακάτω προτάσεις σωστά συμπληρωμένες.

- α.** Οι ..... αλκοόλες οξειδώνονται σε αλδεύδες.
β. Η φαινόλη (C₆H₅OH) και το προπίνιο (CH₃-C≡CH) είναι οργανικές ενώσεις με ιδιότητες .....

459. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

- β.** Η προσθήκη H₂ στην $\text{CH}_3 - \underset{\text{O}}{\underset{||}{\text{C}}} - \text{CH}_3$ δίνει ως προϊόν την 1-προπανόλη.

γ. Το 1,3-βουταδιένιο με πολυμερισμό δίνει ένα είδος τεχνητού καουτσούκ που ονομάζεται Buna.

2004

460. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τις παρακάτω προτάσεις σωστά συμπληρωμένες:

- α.** Η αφυδάτωση των αλκοολών (ROH) οδηγεί στο σχηματισμό .....

461. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

- α.** Οι δευτεροταγείς αλκοόλες οξειδώνονται σε κετόνες.
β. Η φαινόλη (C₆H₅OH) δεν αντιδρά με NaOH.
γ. Η υδρόλυση του νιτριλίου (RCN) οδηγεί στο σχηματισμό αμίνης (RCH₂NH₂).

2003

462. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

- α.** Με την επίδραση ενός αντιδραστηρίου Grignard (RMgX) σε φορμαλδεϋδη (HCHO) και υδρόλυση του προϊόντος προκύπτει πρωτοταγής αλκοόλη (RCH₂OH) και Mg(OH)X.
β. Το οξικό οξύ (CH₃COOH) αντιδρά με την αμμωνία (NH₃).

2002

463. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τις παρακάτω προτάσεις σωστά συμπληρωμένες.

- α.** Η αντίδραση ενός ..... με αλκοξειδίου του νατρίου (RONa) οδηγεί στο σχηματισμό αιθέρα.
β. Οι δευτεροταγείς αλκοόλες οξειδώνονται σε ..... με επίδραση όξινου διαλύματος KMnO₄.

464. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

- α.** Τα καρβοξυλικά οξέα αντιδρούν με Νάτριο (Na).
β. Με αφυδάτωση της αιθανόλης, παρουσία πυκνού H₂SO₄ στους 170 °C, παράγεται αιθίνιο (H-C≡C-H).
γ. Η προσθήκη H₂ στις καρβονυλικές ενώσεις οδηγεί στο σχηματισμό καρβοξυλικών οξέων.
δ. Το αντιδραστήριο Tollens οξειδώνει τις αλδεύδες σε οξέα.

2001

465. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις είναι σωστές και ποιες λανθασμένες;

γ. Η ένωση $\text{CH}_3 - \text{CH}_2 - \underset{\text{OH}}{\text{CH}} - \text{CH}_3$ ονομάζεται 1-βουτανόλη.

δ. Κατά την προσθήκη HCl σε $\text{CH}_3 - \text{CH} = \text{CH}_2$ παράγεται ως κύριο προϊόν η ένωση $\text{CH}_3 - \underset{\text{Cl}}{\text{CH}} - \text{CH}_3$

466. Να μεταφέρετε στο τετράδιό σας τις παρακάτω προτάσεις σωστά συμπληρωμένες.

Κατά την προσθήκη αντιδραστηρίου Grignard (R-Mg-X) :

α. Σε μεθανάλη (φορμαλδεΐδη, HCH=O) και ακολούθως υδρόλυση του προϊόντος παράγεται ..... αλκοόλη.

β. Σε ..... και ακολούθως υδρόλυση του προϊόντος παράγεται τριτοταγής αλκοόλη.

2000

467. Να αντιστοιχίσετε στο τετράδιό σας τα γράμματα της στήλης Α με τον αριθμό της στήλης Β

Α		Β	
ΧΗΜΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ		ΟΝΟΜΑ	
α.	$\text{CH}_3\text{CH}_2\text{COONa}$	1.	αιθανικός μεθυλεστέρας
β.	CH_3CN	2.	μεθυλαμίνη
γ.	$\text{CH}_3\text{COOCH}_3$	3.	προπανικό νάτριο
δ.	CH_3NH_2	4.	αιθανονιτρίλιο
		5.	πεντίνιο

